

BIBLIOTEKA KRAKÓW

IX 2023 | NR 9 (70)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

**Zielone półki
w Bibliotece Kraków**
s. 6

**Narodowe Czytanie
„Nad Niemnem”**
s. 7

Pikniki literackie
s. 8

Na okładce: Zielona półka w Filii nr 8,
fot. Radosław Kurzeja

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski,
Paweł Czachor, Artur Czesak, Anna Grychowska,
Ludmiła Guzowska, Anna Jędrzejowska,
Małgorzata Kosmała, Radosław Kurzeja,
Greta Lemanaite, Irminda Młynarczyk,
Janusz M. Paluch, Anna Piechota,
Agnieszka Sabak, Ewa Strach,
Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski,
Barbara Zajączkowska

Fotografia we wstępniku: Krzysztof Lis

Wydawca: **Biblioteka
Kraków**

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100

(czynny w godz. 8.00–15.30)

E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska

Skład i przygotowanie do druku: FALL, www.fall.pl

Nakład 2000 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

**Dzień
Miłośników
Książek**

#bibliotekakrakow #krakow #dziejesiewkrakowie
#bookcrossing #krakowmiastoliteratury #ksiazki

Izabela Ronkiewicz-Brągiel

Redaktor naczelna

Co za nami, co przed nami

Piękny czas wakacji, odpoczynku i słodkiego lenistwa już prawie za nami. Dziękujemy wszystkim, którzy te wakacje witali z Biblioteką Kraków na piknikach literackich organizowanych w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze: włoskim, polskim i brazylijskim*, oraz świętując „Urodziny Wisłoki” w przededniu 100. urodzin Wisławy Szymborskiej. Przed nami ostatni – tym razem – egipski piknik, poprzedzony tygodniem egipskim. Będą gry, zabawy, ciekawe spotkania, spodziewamy się nawet wizyty pięknej Kleopatry.

Zaraz potem otwieramy nowy sezon kulturalny spektakularnym Narodowym Czytaniem. W Bibliotece Kraków zaprosiliśmy do czytania *Nad Niemnem* niezwykłych gości. Będzie wesoło, gwarnie i kolorowo. Szykujcie się na niespodzianki! Nie przegapcie też ciekawych spotkań w filiach i w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”. Nieustannie remontujemy nasze filie – w sierpniu otworzyliśmy całkowicie odmienioną Filię nr 44 i z dumą relacjonujemy to wydarzenie.

A w tym numerze, poświęconym najciekawszym reportażom ostatnich lat, zapraszamy do czytania tej niezwykle zajmującej formy literackiej, pozostającej blisko życia, ludzi, absorbujących wydarzeń i emocji. Jest o zbrodni i o miłości, o życiu w ciszy, poznawaniu siebie i heavymetalowych pasjach. A jeśli ktoś woli frapujący obecnie problem klimatu i dobrostanu naszej planety, niech koniecznie zajrzy na zielone półki w Bibliotece Kraków!

Przynajmniej godzinę dziennie tańczę!

Rozmowa z bibliotekarką z Filii nr 55 Julią Niewiadomską

Pani Julia Niewiadomska znana jest świetnie naszym czytelnikom z Filii nr 55 na os. Teatralnym. Ale niemal nikt z nich nie wie, że jej życie nie tylko kręci się wokół książek i literatury, lecz... wiruje też wokół tańca brzucha!

A.S.-M.: Musiał być gdzieś kiedyś taki moment, że zobaczyła pani coś pięknego i zamarzyła: też tak chcę, też chcę tańczyć! Był?

J.N.: Tak! Byłam w Egipcie z moją mamą, miałam wtedy jakieś 7-8 lat, zobaczyłam taniec brzucha i pokochałam to od razu: zwiewne spódnice, bajeczne stroje, ludzie uśmiechają się, niezwykła energia... Wróciliśmy tam przez jakiś czas co roku.

I żadnego tańca wcześniej?

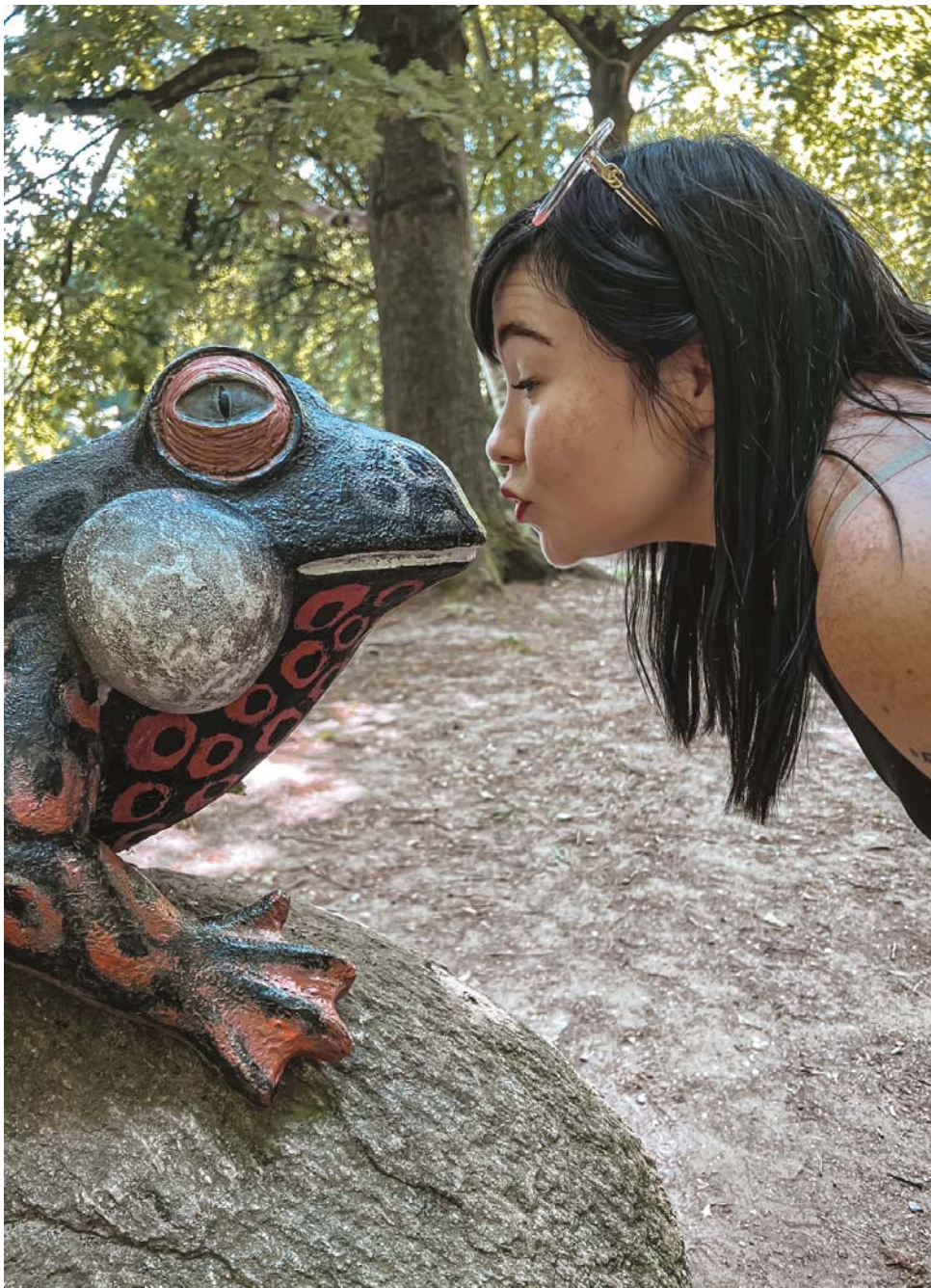
Owszem, już w przedszkolu chodziłam na balet, potem rodzina zastanawiała się, czy nie dać mnie do jakiejś artystycznej szkoły, ale ostatecznie zdecydowano, że „Juleczka pójdzie do normalnej podstawówki” i będzie miała dodatkowe zajęcia artystyczne, które zresztą uwielbiałam. Ale nagle życie spłatało mi potężnego figla – mam 12 lat, pełno energii i... łamię kolano. Potem blokował mnie już lęk przed następną kontuzją.

Ale kiedyś na szczęście puścił?

Wróciłam do tańca na studiach i wtedy właśnie zapadł wybór: taniec brzucha. To już 8 lat, jak tańczę, i nie zamierzam przestawać! Uwielbiam i tańczyć z moją formacją, i taniec indywidualny. A nasza trenerka Gabriela Zapart jest niesamowita.

Na fejsbuku pisała pani: „Trening to jest trening. Na tańce można iść na dyskotekę”. Taniec to tiule, jedwabie, fryzura, ale też – byłam zdziwiona – poważnie poranione stopy, kontuzje, skręcona kostka, fizjoterapeuci.

Taniec ma wyglądać tak, aby widz myślał, że to jest łatwe i że on też chciałby może spróbować. No bo cóż to niby jest: potrząsnąć biodrami, zarzucić włosami i gotowe. Ale każdy medal ma dwie strony. Taniec to jedna z rzeczy *easy to learn, hard to master*. Pamiętam, gdy jeszcze przed pandemią tańczyłam na zawodach w Pradze. Tak mnie to zmotywowało, że postanowiłam zaraz potem jechać na kolejne zawody, tym razem w Odessie. Bardzo się cieszyliśmy

na ten wyjazd z koleżankami, na dodatek znalazłyśmy super Airbnb z jacuzzi i sauną. Odpaliłam więc intensywny trening i... przedobrzyłam. Do wyjazdu co prawda i tak nie doszło, bo wybuchła pandemia, ale ja nie pojechałabym już tak czy siak.

Gimnastyka codziennie?

Stretching niemal dzień w dzień. I przynajmniej godzinę dziennie tańczę.

Gdzie?

Po mieszkaniu! Zabieram podłogę mojemu chłopakowi, który nie ma lekko, no bo jeszcze gdy tańczę, to cały czas leci z głośników muzyka.

Doceniamy i pozdrawiamy chłopaka! Pani formacja nazywa się Sihir Samimi.

Tak, *samimi* po turecku oznacza przyjazny, szczery. ▶

► **No właśnie. Ludzie, którzy tańczą razem, muszą czuć się w życiu bardzo niesamotni.**

To prawda. Tańczymy w obecnym składzie 7 lat. To dużo więcej niż po prostu wspólna pasja. Tańczymy też dla siebie nawzajem, przy najróżniejszych okazjach, na przykład na ślubach naszych koleżanek. To nie tylko grupa taneczna – to wspólnota. Byłam wzruszona, gdy rok temu na pogrzebie mojej mamy zjawily się dziewczyny z mojego studia razem z założycielką Rozalią Knapik.

Co jeszcze daje taniec? Moja koleżanka, też uprawiająca taniec brzucha, mówiła mi, że po paru latach tańczenia „dostała” talii, której wcześniej nie miała.

Taniec to samo zdrowie. Kobieta inaczej rusza się, nawet idąc po ulicy. Patrząc, jak ktoś wykonuje ruch dłonią, układa ręce, ustawia stopę i od razu wiem – tańczy! Poza tym taniec jest prozdrowotny psychicznie i to nie jest slogan. Nabieramy pewności siebie, rośnie samoakceptacja i umiejętność cieszenia się dniem. Możliwość wspólnego przeżywania radości z innymi to coś, co nie tak łatwo dostać od życia.

A co to jest „dżet”? Widzę na forach, że to jakieś magiczne słowo.

Jak to co? „Mały błyszczący przedmiot pożądanego!” Tak bardziej serio: to małe błyszczące kamyczki, którymi ozdabia się stroje i które wspaniale odbijają światło na scenie. Przekleństwo dla współdomowników, którzy chodzą po domu bosy [śmiej]. Mój rekord – 3 tysiące dżetów przymocowanych do stroju.

Boję się zapytać, ile to zajęło czasu.

Och, nie chcę nawet pamiętać. Było Boże Narodzenie, oglądało się kevinę i jechało z dżetami.

Ach, to teraz rozumiem komentarze z forów, że dżety są gorsze niż klocki lego. Taniec brzucha jest bardzo widowiskowy i zmysłowy.

Tak, ale przy okazji warto wyjaśnić ciekawą kwestię: wszyscy mylnie sądzą, że odkryty brzuch to wizualnie właściwie główna cecha tego tańca, a tymczasem taniec ten wywodzi się przecież z kultury, gdzie kobieta jest szczelnie okryta! To kultura Zachodu i Hollywood odstoniły ciało kobiety.

No ale jednak studia wybrała Pani jakimś innym kluczem, na fejsie czytam, że filmoznawstwo.

Filmoznawstwo i wiedza o nowych mediach, ale wcześniej licencjat z bibliotekoznawstwa. I zdecydowanie bibliotekoznawcze

lepsze! Maraton oglądania filmów na podwójnym przyspieszeniu zabrał mi całą radość oglądania. Muszę tu też koniecznie dodać, że bibliotekarką z wykształcenia była moja babcia. Z tym że reszta rodziny to już dziedziny ścisłe: rodzice lekarze, dalej fizycy, geodeci, adepci hutnictwa i górnictwa itd. Tylko ja się uchowałam taka „inna”, ale to rodzice zaszczytliwi we mnie miłość do książek i poznawanie kultury. Książki po prostu kocham, lubię pracować z młodzieżą, zaczęłam kiedyś też prowadzić bookstagrama i spodobała mi się ta społeczność w sieci.

Pracuje Pani w filii, w której wyremontowaliśmy niedawno jej pierwszą, mniejszą część. Jeśli nasi czytelnicy oddadzą w najbliższym Budzecie Obywatelskim wystar-

czająco wiele głosów na projekt przekształcenia całej filii w piękne nowe wnętrze, w pracy nastąpi ogromna zmiana na lepsze, filia stanie się bajeczna. A czy coś nowego może się wydarzyć w tańcu brzucha?

Ależ oczywiście! Można go łączyć z każdym innym typem tańca, nazywamy to fuzją, i bardzo mnie to kusi. Proszę sobie wyobrazić, że zaczęłam właśnie koreańskim pop, zwany kpopem!

Kpopem (?) powiada pani, jasne, jasne... No to na sam koniec rozmowy muszę zadać trywialne pytanie: bo yyy... przepraszam... ale jak to się pisze?

| Rozmawiała:
Agnieszka Staniszevska-Mól

Biblioteka pod Kawką, czyli Filia nr 44 błyszczy nowością

Z udziałem przedstawicieli władz miasta i wiernych czytelników 28 sierpnia została otwarta, po generalnym remoncie, Filia nr 44 Biblioteki Kraków przy ul. Spółdzielców 3, ulokowana w centrum podgórskiego osiedla Na Kozłowiec – na piętrze pawilonu handlowo-usługowego.

Biblioteka zajmuje ten sam lokal od pięćdziesięciu lat (sic), czyli od czerwca 1973 roku, kiedy w tym miejscu powstała placówka Miejskiej Biblioteki Publicznej. Miała ona dwa działy: wypożyczalnię i czytelnię dla dzieci oraz wypożyczalnię dla dorosłych. W lipcu 1975 roku biblioteka stała się jedną z kilkunastu filii Podgórskiej Biblioteki Publicznej, a od stycznia 2017 roku jest częścią Biblioteki Kraków.

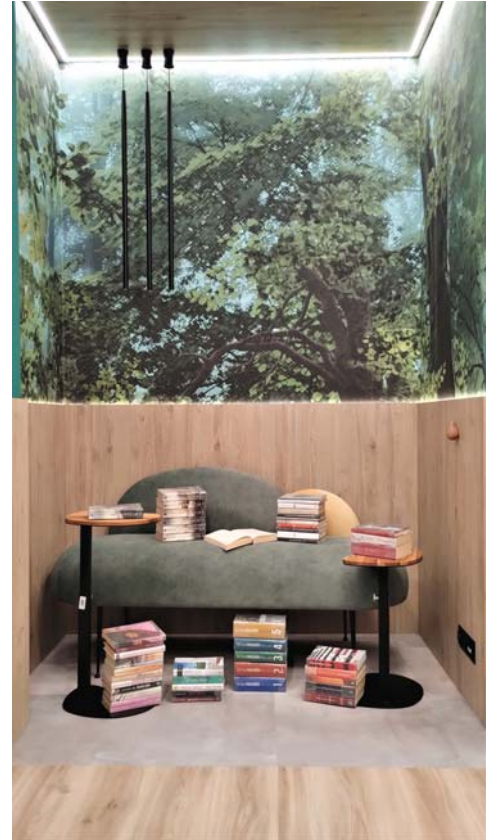
Przez wszystkie lata działalności biblioteka „Na Kozłowiec” stara się być miejscem przyjaznym dla czytelników. Każdego roku osiąga dobre wyniki w zakresie czytelnictwa dzieci i dorosłych. Jej stabilność czytelnictwem wzmacniają liczne inicjatywy, mające na celu przyciągnięcie nowych osób ze wszystkich grup wiekowych. Dzieci uczą się obcowania z książką m.in. przez zabawę, gry i konkursy, słuchanie bajek, rysowanie ulubionych bohaterów książkowych, lekcje biblioteczne i wycieczki. Dla dorosłych odbywają się spotkania autorskie, prelekcje, wystawy, seniorom placówka oferuje kursy komputerowe.

W ostatnich latach w okolicy przybyło wielu nowych mieszkańców, co pozytywnie odnotowały statystyki Filii nr 44. Odpowiadając na potrzeby użytkowników, jednostka Biblioteki Kraków chce być placówką nowoczesną, funkcjonalną, dobrze wyposażoną. W grudniu 2021 roku została uruchomiona winda zewnętrzna, ułatwiająca dostęp do

biblioteki osobom mającym trudności z poruszaniem oraz rodzicom z małym dzieckiem. o efekt współpracy Spółdzielni Mieszkaniowej „Na Kozłowiec” i Biblioteki Kraków. Ze względu na zdobięcą ścianę windy ptasi mural Filię nr 44 po remoncie nazwano „Biblioteką pod Kawką”

Z końcem minionego roku, dzięki środkom Gminy Kraków, rozpoczął się kompleksowy remont placówki zakończony w kwietniu 2023 roku. Prace remontowe obejmowały m.in.: demontaż wewnętrznej witryny szklanej, starego oświetlenia oraz wszystkich instalacji, wyburzenie ścian działowych, wykonanie sufitów podwieszanych i montaż nowego systemu oświetlenia. Wykonane zostały nowe instalacje: elektryczna, informatyczna, przygotowano instalację zasilania dla planowanego księżkomatu oraz wprowadzono nową instalację wod.-kan. Przebudowano toaletę i przystosowano ją dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Zamontowano też klimatyzatory oraz atrakcyjne elementy dekoracyjne. Zakupiono również nowe meble.

| Piotr Wasilewski

„Torba pełna książek” w Filii nr 43!

Specjalnie wydzielony regał czy półka? A może nocny stolik lub szafka pod kluczem w domowym zaciszu? To miejsca, w których czytelnicy najchętniej przechowują książki wypożyczone z Biblioteki Kraków. I choć nie mają problemu ze znalezieniem wygodnego miejsca na książki w mieszkaniu, niewielu z nich potrafi wskazać poręczny plecak czy... torbę, w której można by nosić książki. Dlatego z okazji tegorocznych obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek (8–15 maja) Filia nr 43 zorganizowała konkurs plastyczny pt. „Torba pełna książek”, adresowany do osób powyżej 16. roku życia. Jego celem było wyłonienie unikalnej grafiki (z wykorzystaniem narzędzi rysunkowych takich jak: ołówek, węgiel, pastel, kreda itd.), opatrzonej chwytliwym hasłem

promującym czytelnictwo. Nagrodą główną była, uwielbiana przez czytelników, bawełniana torba Biblioteki Kraków „Książki na wypasie”, wypełniona różnorodną literaturą.

Członkowie komisji konkursowej przyznali jedną nagrodę główną dla Małgorzaty Proc – autorki grafiki „Poleć (po) książkę” oraz dwa wyróżnienia dla Pauli Borkowskiej za grafikę „Nie pytaj – czytaj!” i Kingi Olewicz za grafikę „Ten, kto książki czyta, o drogę nie pyta”.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział w konkursie, a zwyciężczyni serdecznie gratulujemy!

| Paulina Gajniak-Tekielska

Zapraszamy do „Zielonej półki” w Bibliotece Kraków!

Rozmowa z Pełnomocniczką Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji Klimatycznej **Ewą Całus**.

Zacznijmy od początku. Od czego się zaczęło, skąd pomysł na „Zieloną półkę”?

Pierwotnym „Zielonej półki” jest zbiór książek, który gromadzimy w nowo otwartym Krakowskim Centrum Edukacji Klimatycznej. Jest to chyba obecnie największy ogólnodostępny księgozbiór aktualnej literatury o klimacie, zmianach klimatu, także tych, które zachodzą u nas w Krakowie. Ale nie chcieliśmy na tym poprzestać, pomysł na „Zieloną półkę” w Bibliotece Kraków ma na celu pokazanie, że zmiany klimatu to ważny temat. Tak bardzo, że książki o tym zjawisku zasługują na wyróżnienie z bibliotecznego księgozbioru. Chcieliśmy też poprzez tę instytucję dotrzeć do osób, które korzystają z Biblioteki, a do tej pory nie interesowały się tym tematem. Badania pokazują, że mamy jako społeczeństwo świadomość, iż klimat się zmienia, ale brakuje nam rzetelnych źródeł wiedzy o tym zagadnieniu, a także informacji o tym, co możemy robić, jak reagować. Książki zgromadzone na „Zielonej półce” dają odpowiedzi na te pytania.

Do kogo skierowany jest ten projekt?

„Zielona półka” skierowana jest do każdego mieszkańca Krakowa. Lista książek została tak przygotowana, żeby osoby z każdej grupy wiekowej znalazły coś dla siebie. Dla najmłodszych polecamy *Tu i teraz* Joanny Guszty i Przemka Liputa, *Możemy uratować naszą Ziemię* autorstwa Loll Kirby i Adeliny Lirius,

dla dzieci, które same już potrafią czytać, jest świetna książka Sylwii Majcher pt. *Jestem eko. Ja też mogę uratować świat! i 123 superciekawe fakty o klimacie* Mathildy Masters. Każdy powinien przeczytać książkę popularnego Davida Attenborougha *Życie na naszej planecie. Moja historia, wasza przyszłość*. A jeśli chcemy nauczyć się gotować w sposób przyjazny planecie, pomogą nam w tym książki o roślinnej kuchni – *Ekologiczna kuchnia Jagny Niedzielskiej i Jeden garnek, jedna planeta. Jak gotować dla siebie, rodziny i Ziemi*. Propozycją jest znacznie więcej i dotyczą ogrodnictwa, przebywania w przyrodzie, minimalizmu w naszej gospodarce i życiu, a także tego, jak się angażować w działania dla planety, żeby nie czuć się bezradnym.

Dlaczego edukacja klimatyczna ma tak duże znaczenie?

Zmiany klimatu to temat, który dotyczy nas wszystkich, bo będą miały wpływ na życie każdego z nas. Już mają. Analizy Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej pokazują, że w latach 1950–1990 temperatury powyżej 30 st. C były w Polsce absolutną rzadkością. Obecnie w miesiącach letnich mamy od kilku do kilkunastu takich dni. Lipiec 2023 roku był najgorętszym miesiącem na Ziemi w historii pomiarów, a wśród klimatologów popularne jest powiedzenie: to jest najchłodniejsze lato reszty twojego życia – czyli przed nami już tylko wyższe tempera-

tury. Ta jedna okoliczność ma szereg konsekwencji dla naszego ciała, schładzania organizmu, dla naszego otoczenia – zieleni na terenie miast, żywności, gospodarki wodnej. Trudno przechodzić obojętnie obok tych zagadnień, dlatego tak ważne są rzetelne źródła wiedzy i zainteresowanie nas wszystkich tym tematem.

Gdzie aktualnie można szukać „Zielonej półki”?

Aktualnie „Zielona półka” znajduje się w czytelni w Krakowskim Centrum Edukacji Klimatycznej przy ulicy Wielopole 17a oraz w 11 filiach Biblioteki Kraków. Serdecznie zapraszamy do ich odwiedzania i czytania książek o klimacie.

Narodowe Czytanie z Biblioteką Kraków

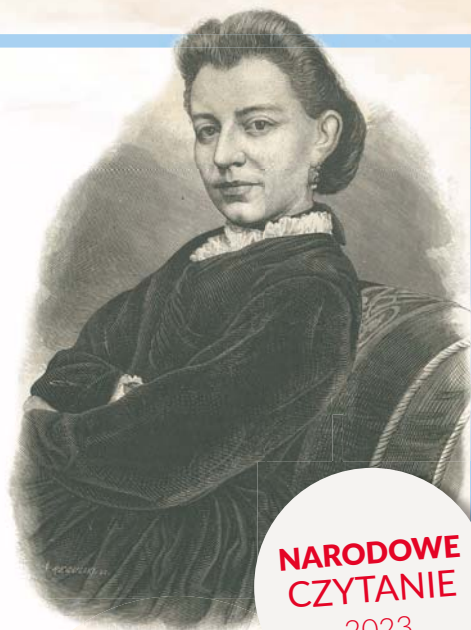
 Kraków

Jacek Majchrowski Prezydent Miasta Krakowa
i Agnieszka Staniszevska-Mól Dyrektor Biblioteki Kraków
zapraszają na Narodowe Czytanie

ELIZA ORZESZKOWA
NAD NIEMNEM

Alina Kamińska
Tomasz Wysocki
Maciej Maleńczuk

oraz aktorzy amatorskiego Teatru Ab Intra,
bibliotekarze z Biblioteki Kraków,
Międzyszkolny Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Krakowiak”

**NARODOWE
CZYTANIE**
2023

9 września
godz. 16.00

Ogród Biblioteki Głównej
ul. Powroźnicza 2

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

 Kraków

weźże
zagłosuj!

stacjonarnie

22.09. - 06.10.2023
w wyznaczonym punkcie
do głosowania

Punkty do głosowania również
w filiach Biblioteki Kraków!

online

na naszej stronie
www.budzet.krakow.pl
22.09. - 06.10.2023

Upalne literackie lato

Tegoroczne wakacje w ogrodzie Biblioteki Głównej upłynęły pod znakiem polskich i brazylijskich klimatów. W ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury zorganizowano tydzień polski (10–15 lipca) oraz brazylijski (7–12 sierpnia).

W czasie tygodnia polskiego gościnnie: Aleksandrę Zajac – ilustratorkę książki *Co robią uczucia?*, Wojciecha Orlińskiego – autora książki *Kopernik. Rewolucje*, Paulinę Mikułę – autorkę kanału na YouTube pt. *Mówiąc Inaczej*, Pawła Beręsewicza – autora powieści, opowiadań i wierszy dla dzieci. Zorganizowano również warsztaty tworzenia tradycyjnych lalek motanek. Wydarzeniem podsumowującym był piknik, w czasie którego czytano po wielkopolsku, śląsku i góralsku fragmenty *Matego Księcia*, zorganizowano spotkanie autorskie z Marcinem Brykczyńskim oraz Dominiką Gałką, warsztaty edukacyjne, warsztaty tańców narodowych, warsztaty plastyczne, akcję bookcrossingową, konkurs polegający na budowaniu postaci smoka wawelskiego z materiałów recyklingowych, a także spektakl teatralny *Smocza legenda*.

Tydzień brazylijski cieszył się dużym zainteresowaniem wśród czytelników, którzy spotkali się z podróżnikiem Grzegorzem Kapłą, ornitologiem i blogerem Damianem Czajką, reporterem i pisarzem Łukaszem Czeszumskim, a także pisarzem Mirosławem Wlektym i ilustratorką Magdaleną Kozieł-Nowak (twórcami książki *Przygoda dzika Toniego Halika*). Dyskutowano też o sposobie parzenia kawy i jej różnych odmianach oraz gatunkach. W programie pikniku brazylijskiego znalazły się: warsztaty i pokaz samby, zajęcia sportowe wraz z prezentacją najsynniejszych sportowców, warsztaty tańców latynoamerykańskich, warsztaty językowe, pokaz i warsztaty capoeiry, warsztaty plastyczne i akcja bookcrossingowa.

Tydzień egipski będzie ostatnim literackim tygodniem realizowanym w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze*. Szczegółowy program wydarzeń dostępny jest w kalendarium oraz na www.biblioteka.krakow.pl.

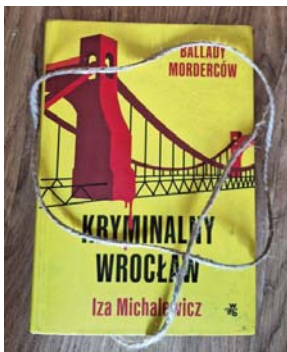
| Paulina Knapik-Lizak

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury.

Miasto zbrodni

Wrocław – miasto jak każde inne w Polsce, ale to właśnie to miejsce, a raczej wydarzenia z nim związane sprawiły, że przyciągnęły uwagę reporterki śledczej Izy Michalewicz (wrocławianki z pochodzenia). W książce *Ballady morderców. Kryminalny Wrocław* autorka skupia się na sprawach głośnych morderstw, tych z pierwszych stron gazet. Sprawy te, z końcówki lat 90. i początku nowego milenium, wstrząsnęły opinią publiczną i pozostawiły ślad do dzisiaj. Reporterka stara się z wnikliwością i drobiazgową wręcz precyzją, w bardzo subtelny i obiektywny sposób, opisać zszesz spraw kryminalnych. Bada skrupulatnie akta spraw, usiłuje dotrzeć do sprawców (nie do wszystkich jej się udało) i rodzin ofiar, choć jak sama mówi w jednym z zasłyszanych przeze mnie wywiadów, skłonienie tych ostatnich do rozdrapywania na nowo zabliznionych ran było najtrudniejsze. Wszystkie te sprawy zakończyły się wyrokami skazującymi, lecz mimo to wciąż wzbudzają mnóstwo emocji. W niektórych przypadkach nie ma żadnych wątpliwości co do winy oskarżonych, lecz były też procesy prowadzone w sposób budzący kontrowersje – do skazania podejrzanych wystarczyły poszlakowe dowody, a działania policji ocenia się jako nieudolne. Reporterka pozostawia nas w pewnym zawieszaniu i zmusza do refleksji, czy faktycznie właściwa osoba została skazana? Przybliżone zostały sprawy zamordowanych: dziennikarki telewizyjnej, byłej Miss Polski, żony lekarza, wrocławskiego biznesmena, prostytutek oraz przypadkowego małżeństwa, a także młodej studentki. *Ballady morderców* zaplanowane zostały jako seria książek, które będą dotyczyły także innym miast. Czekam zatem na kolejne tomy fachowej i rzetelnej reporterskiej pracy.

| Anna Jędrzejowska

IZA MICHALEWICZ
BALLADY MORDERCÓW. KRYMINALNY WROCLAW
Wydawnictwo W.A.B. | Warszawa 2021

Dźwięki i gesty samotności

Zanim przeczytałam *Głuszę* Anny Goc, świat osób głuchych istniał gdzieś obok, niby niedaleko, ale dobrze przede mną ukryty. Nie znałam nikogo, kto miga, dość dawno temu zdarzyło mi się zobaczyć migających młodych ludzi. Nie mogłam oderwać oczu od ich rozmowy. W języku dłoni było coś tajemniczego i pociągającego, coś więcej niż tylko sposób porozumiewania się, coś niedostępnego.

Książka Anny Goc zburzyła romantyczną wizję, w której osoby pozbawione jednego ze zmysłów mogą liczyć na pomoc i wsparcie otoczenia (nie wyłączając najbliższych, którzy sami także często tego wsparcia nie otrzymują), edukację dostosowaną do ich potrzeb i możliwości oraz rozwiązania systemowe, które pozwoliłyby im być równorzędnymi obywatelami Polski. Opisane w książce praktyki niejednokrotnie powinny znaleźć finał w sądzie. Na szczęście od pewnego czasu na Uniwersytecie Warszawskim prowadzone są prace nad Polskim Językiem Migowym, a wśród wykładowców i studentów znaleźć można coraz więcej osób głuchych, które migają.

Polecam tę książkę wszystkim czytelnikom, dla których hasła o dostępności kultury, prawie do edukacji i decydowania o sobie samym i społeczeństwie, w którym żyjemy, nie są pustymi słowami, ale niosą ważny przekaz i wiele znaczą.

Książka Anny Goc jest jak dotyk osoby głuchej, która rozpoczynając rozmowę, musi najpierw zwrócić twarz odbiorcy w swoją stronę. Polecam ją z życzeniami, byśmy zawsze mieli je zwrócone w odpowiednim kierunku.

Z autorką książki będzie można spotkać się 5 października o godz. 18.00 w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”. Serdecznie zapraszam.

| Irmína Młynarczyk

ANNA GOC
GŁUSZA
Wydawnictwo Dowody na Istnienie | Warszawa 2022

Gdzie Twardowski z diabłem...

Od dawna wiemy, że Kraków to nie tylko Wawel z zamkiem i katedrą czy ołtarzem Wita Stwosza w bazylice Mariackiej, ale wciąż pełne zagadek i tajemniczych miejsc, zaskakujące miasto. Z zainteresowaniem przeczytałam książkę *W alchemii, łaźni i pod szubienicą* autorstwa Agnieszki Bukowczan-Rzeszut, Barbary Faron i Karola Ossowskiego – doświadczonych już pisarzy, pasjonatów Krakowa i historii, absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Książka ma charakter przewodnika. Autorzy zabierają nas w podróż w czasie. Prowadzą ścieżkami, którymi rozsądny – dbający o swoje zdrowie i bezpieczeństwo – turysta niekoniecznie poszedłby świadomie... Dziwnie przecież wędrować szlakiem przestępców czy po pandemicznym mieście, doświadczonym plagami i karami boskimi lub po Krakowie zabobonnym... Ciekawiej już prezentuje się propozycja – wyraźnie nabieramy odwagi – wędrowki szlakiem rozpusty i grzechu... Książka jest wyśmienicie napisana, żywym językiem, wciągającym w barwną lekturę – szkoda, że interesujące i doskonale dobrane ilustracje nie są kolorowe... Autorzy zadbałi też o przypisy – dyskretnie umieszczone na końcu książki, by nie rozpraszały czytelnika. Jest też szeroka bibliografia i indeks nazw doskonale ułatwiający poruszanie się po książce na skróty. Nie czekając na nikogo, idę tam, gdzie Twardowski z diabłem się brata! Gdybym nie wrócił, szukajcie mnie na księżycu!

| Janusz M. Paluch

Spotkanie z autorami i wręczenie nagrody 28 września o godz. 18.00 w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”.

AGNIESZKA BUKOWCZAN-RZESZUT,
BARBARA FARON, KAROL OSSOWSKI
W ALCHEMII, ŁAŻNI I POD SZUBIENICĄ
Wydawnictwo Astra | Kraków 2023

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekręcimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczania, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspieramy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

Książki do wspierania

Na wrześnieowy czas polecam książkę, która jak żadna inna pomaga dzieciom rozpoznawać i doceniać wartości niematerialne oraz odróżniać je od materialnych. Gdy na zwykłym podwórku, wśród zwykłych dzieciaków pojawia się niezwykła królowna, od razu zakładają, że jest głupia i zarozumiiała. Jednak, gdy w końcu decydują się z nią porozmawiać (a zajmuje im to trochę czasu), odkrywają, że jest ona bardzo, bardzo samotna. Ich wspólna zabawa pozwala wszystkim odkryć wartość czasu spędzonego razem. I (do)cenić pomysły, którymi można podzielić się „za darmo”. Znakomite zakończenie książki pozwala podjąć z dzieckiem rozmowę o tym, czy wszystko można kupić? Zaproponujcie zabawę polegającą na wymienieniu rzeczy, których nie ma na sklepowych półkach. Kolejny temat do wspólnej rozmowy to znaczenie budowania poprawnych relacji rówieśniczych i przyjaźni opartych na wartościach niematerialnych. Tu warto odwołać się do osobistych doświadczeń dziecka bądź sytuacji przedszkolnych czy szkolnych, przytoczyć ciekawe przykłady z własnego życia. A może, jeśli macie taką możliwość, spróbujcie zorganizować spotkanie swojego dziecka z rówieśnikami na podwórku. I niech każde przyniesie ze sobą fajny pomysł na zabawę.

Książka zajęła II miejsce w konkursie Empiku na Najlepszą Książkę Dziecięcą „Przecinek i Kropka” 2015.

| Roksana Kociotek-Kaszyńska

Proponowany wiek odbiorcy: 5+

ROKSANA JĘDRZEJEWSKA-WRÓBEL,
MARIANNA OKLEJAK
KRÓLEWNA

Wydawnictwo Bajka | Warszawa 2015

RECENZJE

Sprawnie tkać, dobrze celować

Przędza to druga po *Czułej przewodniczce* skierowana do kobiet książka krakowskiej psycholożki Natalii de Barbaro. Podtytuł *W poszukiwaniu wewnętrznej wolności* wskazuje kierunek rozważań autorki.

Natalia de Barbaro – również poetka – wciąga nas w świat prostych, acz sugestywnych metafor. Na wstępie przedstawia Łuczniczkę i Tkaczkę. Łuczniczka skupia się na trafianiu prosto i szybko do celu. Tkaczka natomiast powoli tka i czerpie radość z chwili, która trwa. Bohaterką książki jest ta druga – trzymająca w ręku przędzę. Z nią identyfikuje się de Barbaro. Mamy też w książce motyw Ławeczki, na której warto czasem usiąść, żeby spotkać się ze sobą.

Nie jest to typowy poradnik. Raczej spotkanie z autorką, która dzieli się swoim doświadczeniem jako psycholożka od lat prowadząca kręgi kobiet oraz historią swojego życia jako kobieta, matka, żona, przyjaciółka. Doceniam ją za szczerość oraz autentyczność opowieści. Nie poucza, daje raczej drogowskazy, a to cenny dar w dzisiejszym chaotycznym świecie.

Uczciwie trzeba jednak dodać, że momentami de Barbaro przekracza cienką linię ckliwości na rzecz chwytliwych haseł. Są miejsca, gdzie co akapit to nowa historia, puentowanie i zmiana perspektywy. Książka mnie nie zachwycała, ale metafory okazały się na tyle trafne, że ze mną zostają.

Interesujący jest także fenomen stworzonej przez Natalię de Barbaro „Czułej przestrzeni” – społeczności kobiet, które zafascynowane książkami psycholożki szukają wspólnoty. Grupa na Facebook’u istnieje od stycznia 2021 roku i liczy prawie 14 tys. osób. Uczestniczki piszą o *Przędzy*: ciepła, trafiająca do serca, pięknie wydana, porusza czułe struny, bardziej rodzi przemyślenia niż wywołuje emocje. Wygląda na to, że autorka nie tylko sprawnie tka, ale też dobrze celuje.

| Joanna Gruszka

NATALIA DE BARBARO
**PRZĘDZA: W POSZUKIWANIU
WEWNĘTRZNEJ WOLNOŚCI**
Agora | Warszawa 2023

Bolesne historie

Eteryczność tancerek, które na scenie przypominają raczej zjawy niż ludzi, lekkość ich ruchów oraz bezsprzecznie doskonała technika pozwalająca wykonywać różne kombinacje piruetów bez zawahania. Wszystko to zostaje nam przedstawione na scenie podczas spektaklu, rozpalając wyobraźnię. Jak jednak wygląda hermetyczne środowisko artystów, którzy całe swoje życie podporządkowują pasji i ciągłemu rozwojowi?

Monika Sławecka, brutalnie obnaża świat tańczących fabędzi, przedstawiając czytelnikowi zbiór wstrząsających wywiadów. Pośród nich znajdziemy rozmowy z osobami, które padły ofiarą przemocy fizycznej i psychicznej. Zaprezentowane historie mają związek z nauką w konserwatoriach i szkołach baletowych, a opowiadają je absolwenci, pracownicy i uczniowie tychże placówek.

Pozycję tę można potraktować jako swoiste rozważania nad ludzką naturą. Bowiemy czy samozaparcie, ambicja i pasja są w stanie przewyciężyć krytycyzm i despotyczność nauczycieli? Ile własnych ograniczeń jest w stanie przekroczyć człowiek, szczególnie w okresie dorastania?

Zaznaczę również, że wszystkie przeczytane w książce rozmowy dopasować można do szerszej perspektywy wielu sportów i dziedzin uprawianych zawodowo. Bowiemy w każdej z nich, aby osiągnąć sukces należy walczyć o swoje marzenia z pełnym poświęceniem i nie jest to tendencyjne jedynie dla zajęć artystycznych.

Jeżeli balet kojarzy się Wam jedynie z tiulowymi strojami, „spacerkiem” w pointach, gracją i pięknym scenicznym makijażem, sięgnijcie po tę pozycję. Zobaczycie, co kryje się poza światłem reflektorów.

| Julia Niewiadomska

MONIKA SŁAWECKA
**BALET KTÓRY NISZCZY: TRAUMATYCZNE
HISTORIE ZE SZKÓŁ BALETOWYCH**
Pascal | Bielsko-Biała 2019

Na miłość nigdy nie jest za późno...

Krótko i szczęśliwie. Historie późnych miłości to zbiór niezwykłych reportaży Agaty Romaniuk. Zaprezentowane w książce historie otwierają dyskusję nad naszym (czytelników) stosunkiem do czułości i miłości, a szczególnie miłości fizycznej, w dojrzałym, a nawet starczym wieku. Potocznie zwykło się sądzić, że pożądanie i seks są domeną ludzi młodych. Mechanizm takiego myślenia może wynikać z jednej strony z braku odpowiedniego doświadczenia u osób młodych (bo i skąd mają wiedzieć, jak to jest, skoro są jeszcze piękni i młodzi) i ze strachu przed ośmieszeniem się u osób starszych (wychowanych w fałszywym przeświadczeniu, że są rzeczy, których w pewnym wieku robić nie wypada, i że jak się jest starym, to już nie pięknym). I kiedy w późniejszym wieku znajdzie się bratnia dusza, a wzajemna fascynacja nie ominie cielesności, ludzie albo utrzymują tę miłość w sekrecie, albo odwracają się do niej plecami. A przecież, jak przeczytamy w książce, *póki ktoś na nas patrzy z czułością, póty istniejemy.*

Zbiór reportaży jest świadectwem naturalnej dla człowieka potrzeby bliskości, także w sensie fizycznym i bez względu na metrykę. Wśród przytoczonych historii znajdziemy nie tylko przelotne romanse, ale przede wszystkim skomplikowane nieraz relacje ludzi, którzy mieli odwagę kochać po swojemu, nieraz wbrew rodzinom, a nawet społeczeństwu.

Doceniam, że bohaterowie zechcieli podzielić się z czytelnikami tak osobistymi relacjami. Ciekawa jestem, ilu z Państwa, tak samo jak ja, wyśle w świat życzenie, by historia Dróżnika i Dziewczyny zakończyła się inaczej, ilu wstrzyma oddech, gdy para dawnych kochanków minie się w sanatoryjnym korytarzu, i ilu na dźwięk altówki wspomni uciekających przed wojną parę zakochanych starszuchów i kota. A może wzruszą Państwa zupełnie inne historie? Gorąco namawiam, by sięgnąć po tę książkę i dać im szansę.

| Irmina Młynarczyk

AGATA ROMANIUK

KRÓTKO I SZCZĘŚLIWIE. HISTORIE PÓŹNYCH MIŁOŚCI

Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o. | Poznań 2022

Zbuntowani barbarzyńcy

Prawdopodobnie każdy, kogo dzieciństwo przypadło na lata 80., pamięta przerażenie, jakie budziła w nim *Pieśń Wilków* z filmu *Akademii Pana Kleksa*. Utwór wykonywała grupa TSA – legenda polskiej sceny metalowej. W tamtych czasach głośna, krzykliwa i nieczysta muzyka młodych była reakcją na zindustrializowany świat socjalistyczny. Stąd spektakularne sukcesy festiwalów w Jarocinie i popularność subkultur punkowców i metalowców. Pierwsi nosili na głowach irokezy, drudzy długie włosy. Nie wyglądałi przez to na zniewieściałych, przeciwnie – przez lata metal był światem typowo męskim, ociekającym testosteronem, agresywnym i seksistowskim. Kobięca działalność w tym kręgu była znacząca, ale mało widoczna. Równouprawnienie na szczęście dotarło i tutaj. Demonicznie wyglądające wokalistki *growlingujące* (typowo metalowa technika wokalna polegająca na charakterystycznym ryczeniu) do mikrofonu nikogo dzisiaj nie dziwią. Metalowcy zawsze budzili strach i przerażenie, nie tylko wyglądem i zachowaniem, ale również inspiracjami z mrocznych czeluści kultury czy religii. Zjawisko *satanic panic* końca lat 80. i początków 90. występowało nie tylko w Polsce. Dla słuchaczy muzyka była ucieczką w wewnętrzny, nieco baśniowy świat. Potrafili także stworzyć lojalny, międzynarodowy kolektyw. Książkę Jarka Szubrychta czyta się z przerwami, by co chwilę wyszukiwać w Internecie informacje o grupach czy utwory. Naszpikowana jest niczym piesszochą ćwiekami i czarnym humorem. Prezentuje historię gatunku muzycznego, który ciągle prężnie funkcjonuje, jest różnorodny i w jakiś sposób uzależniający. Ponoć z metalu się nie wyrasta. Warto także dodać, że żadna grupa rodzimych muzyków nie ma tak szerokiej publiczności na świecie jak właśnie metal.

| Paweł Czachor

JAREK SZUBRYCHT

SKÓRA I ĆWIEKI NA WIEKI: MOJA HISTORIA METALU

Wydawnictwo Czarne | Wołowiec 2022

Drodzy Czytelnicy! Ależ się cieszymy, że ślicie nam swoje recenzje! Teraz czas na kolejną! Pamiętaj, Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przesać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybieramy najlepsze, które publikujemy i nagradzamy! Do czytania!

| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Zbliżają się miesiące z jesienną aurą. Warto wrócić do chwil, kiedy były wakacje, lato, słońce.

W tę podróż zabiera nas autorka współczesnej powieści obyczajowej Natalia Sońska w książce pt. *Włoskie love story*.

Główna bohaterka – Ola – jest studentką pracującą sezonowo jako rezydentka w małym, włoskim kurorcie – Rimini. Dzieli życie zawodowe i prywatne pomiędzy dwa kraje: Polskę i Włochy. Ambitna, a zarazem pełna uczuć, konsekwentnie realizuje postawione sobie cele. Tak też jest tego lata. Bohaterka zaplanowała, że to będzie już ostatni sezon we Włoszech. Jesienią wróci na stałe do Polski, do ukochanego mężczyzny i rodziców.

Jednak nim dotrze do nadmorskiego kurortu, będzie musiała poradzić sobie z niespodziewanymi kłopotami na lotnisku, a potem niezręczną sytuacją w samolocie.

Czy wszystko musi zawsze odbyć się zgodnie z planem?

Czy mężczyzna siedzący obok w samolocie, może mieć wpływ na kolejne decyzje Oli?

Polecam powieść tym, którzy chcą poczuć się jakby byli w centrum małego, pełnego gwaru, włoskiego miasteczka, gdzie można oderwać się od szarej codzienności i jeszcze raz się zakochać.

| Aleksandra Błazewicz

NATALIA SOŃSKA

WŁOSKIE LOVE STORY

Wydawnictwo Czwarta Strona | Poznań 2021

Joanna Oparek

Joanna Oparek fot. Wojtek Nurek

Warunki pogodowe

To zawsze jest zaskakujące zaczyna się od niczego

*zło jest absurdałne i znaczy to tyle że nie ma w nim logiki
nic tu zabawnego*

*tylko sekwencje wydają się przemyślane
ale sam zamysł także jest przypadkiem
elektrycznym wyładowaniem
piorun nie wie z czego powstaje
i nie wie drzewo czym przyciąga piorun*

*Ludzki gniew jest symbolem gniewu bogów
stworzonych przez człowieka karmiących się ludźmi*

*Dlaczego teraz dlaczego tutaj
był chłodny dzień ciepły dzień lub dzień deszczowy
pogoda jest zaskakująca jak genotyp
warunki pogodowe są jak uwarunkowania środowiskowe
równie znaczące albo bez znaczenia
istotna jest koincydencja
zło po prostu zachodzi jak każdy inny proces
fizyka chemia biologia są wolne od ocen
ale fizyka społeczeństw jest zarzewiem wojny*

*Gdzie jest ofiara pojawia się moralność
analitik w białym fartuchu albo czarnej sutannie albo sarnie
spojrzenie matki naturalna zgoda*

Urodziła się w 1967 r. w Gliwicach. Ukończyła psychologię na UJ w Krakowie. Pracowała jako dziennikarka. W latach 2013–16 prowadziła wydawnictwo WeGirls SA, gdzie pod pseudonimem Joanna Charms stworzyła edukacyjne i przygodowe serie literackie dla dziewczynek. Jest też scenarzystką i kuratorką interdyscyplinarnych projektów kulturalnych.

Debiutowała w latach 90 tych w „Przekroju” powieścią w odcinkach *Pan Gałgźka, czyli jak zamienić kłopoty na gotówkę*. Joanna Oparek jest autorką tomów poetyckich: *Po kostki w niebie* (2003), *Czerwie* (2012), *Berlin Porn* (2015), *Mocne skóry, białe płótna* (2019), *Małe powinności* (2022) i powieści *Mężczyzna z kodem kreskowym* (2004), *Jesień w Nowym Jorku* (2006), *Łoża* (2012). Jej wiersze tłumaczone były na języki: hiszpański, serbski, ukraiński, angielski, duński i czeski.

Poetka współpracowała z Narodowym Starym Teatrem i Teatrem Nowym w Krakowie oraz Teatrem Miejskim w Gliwicach. Gdzie wyreżyserowała swoją ostatnią sztukę „Całe życie” (2021), która otrzymała nominację w kategorii reżyserii do „Złotej Maski” 2022 w kategorii reżyserskiej. Joanna Oparek jest również autorką dramatów „Projekt Ameryka” (2009), „Wężowisko” (2015) oraz sztuki prezentowanej m.in. na

Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Złote Lwy we Lwowie „Obcy. Tragedia grecka” (2018). Wielokrotnie była gościem Międzynarodowego Festiwalu Literackiego im. Czesława Miłosza. Od 2021 członkini Rady Programowej Nagrody Dramaturgicznej im. Tadeusza Różewicza. We współpracy z galerią Otwarta Pracownia tworzy niezależną scenę teatralną w Krakowie oraz cykliczne wydarzenia łączące sztuki wizualne i literaturę. Obecnie reżyseruje swoją nową sztukę „Dobra rodzina” w Teatrze Miejskim w Gliwicach.

Twórczość Joanny Oparek została dwukrotnie nominowana do Nagrody Literackiej Gdynia (2020 i 2023) w kategorii poezja za tom *Mocne skóry, białe płótna* oraz *Małe powinności*. W 2023 r. w czerwcu poemat *Małe powinności* otrzymał Nagrodę Krakowskiej Książki Miesiąca. Poetka jest także Stypendystką Miasta Krakowa.

Autorka w najnowszej książce *Małe powinności* porusza tematy patriarchalnych koszmarów. Surowa i zarazem poetycka forma idealnie wiąże się z treścią. Poetka przytacza autentyczne nazwiska kobiet, które przeżyły piekło. Analizuje ofiarę, ale i też oprawcę. Ukazuje bezradność społeczeństwa wobec przemocy. Przekaz książki jest mocny i bezkompromisowy. Poetka obnaża nas jako ludzi i obnaża okrucieństwo otaczającego nas świata.

| Ludmiła Guzowska

Bogactwo

Austria zaprawdę jest ojczyzną piękną
Habsburgowie byli mecenasami ich zbiory są tak różnorodne
do tego opera wiedeńska wiedeński chór chłopięcy i kawiarnie
tylko ci akcjonisci na murze rozpięci i baranek
tak ordynarnie rozplątany
wymiociny i ekskrementy krew narządy płciowe
baranek i Jelinek

Ona znów zbiera ślinę
i pluje w popękaną glebę
wkłada palec do środka wypycha całą rękę
grzebie w jelitach ziemi
a można za to dostać Noblem więcej nic
Jednak niektórzy lubią jętrzyć bowiem sami
stanowią ranę
jak to się mówi
otwartą ranę kraju

Materiał dowodowy

Dokumentacja niszczy w magazynach
przez wybite szyby
wlatują tam ptaki wiją gniazda
Dowodem jestem ja jesteś ty i ona
materiał genetyczny ma datę ważności jak jedzenie
po latach gnije każde oskarżenie
ale zarodek winy tkwi w każdej dziewczynce

W piwnicy
wina rozrasta się w niej jak pajęczyna
i wina sprawcy staje się jej winą
już na zawsze

Epilog

Natascha przejęła dom swojego oprawcy
Elizabeth znalazła miłość pod innym nazwiskiem
szmatławce głoszą że to jej ochroniarz

Bez echa przechodzi fakt
że w domu Fritzla mieszkają dziś uchodźcy
niższa cena

Po latach odnaleziono tam jeszcze jedno pomieszczenie
o nieznanym przeznaczeniu

Wkrótce kolejny sezon

Zostańcie z nami
jeśli Boga nie ma
gdzieś jest dog

Barwny świat reportaży

Reportaż zrodził się stosunkowo niedawno, bo w połowie XIX wieku. Początkowo nie zachwyił czytelników. Nazwano go „bękartem literatury pięknej i prasy brukowej”. Jednak z czasem, gdy ludzi coraz bardziej interesowała prasa, reportaż został doceniony.

Czym charakteryzuje się ten gatunek literacki? Przede wszystkim autor reportażu musi przekazywać informacje rzetelne i obiektywne. Konkretnie wydarzenia, których był świadkiem, nie mogą być przekłamane czy wymyślone. Niekiedy autor może pozwolić sobie na nieco subiektywizmu, zamieścić swoje przemyślenia związane z wypadkami, które opisał, ale to powinno stanowić kwestię drugorzędą.

Reportaż może dotyczyć wielu spraw, dlatego też wyróżnia się jego odmiany gatunkowe: społeczno-obyczajowy, wojenny, sportowy, podróżniczy, sądowy. Przyjmuje też różne formy: reportaż telewizyjny, radiowy, filmowy, fotoreportaż. Niektórzy twórcy, aby uczynić go bardziej atrakcyjnym, wykorzystują wspomnienie, dialog czy wywiad.

Polscy reportażyści mogą się poszczycić wieloma świetnymi reportażami. Ze starszych autorów warto wspomnieć Melchiora Wańkowicza, który opisał swój pobyt w Prusach Wschodnich i spływ kajakiem z córką Martą w powieści reportażowej *Na tropach Smętka* oraz podróżującego po Ameryce Południowej Arkadego Fiedlera i jego książkę *Ryby śpiewają w Ukajali*.

Obecnie ogromną popularnością cieszą się reportaże Ryszarda Kapuścińskiego, Mariusza Szczygła, Jacka Hugo-Badera, Wojciecha Jagielskiego, Hanny Krall, Justyny Kopińskiej, Małgorzaty Szejnert i wielu innych.

Na koniec pragnę polecić Wydawnictwo Czarne propagujące literaturę non-fiction. W serii „Reportaże” ukazało się już około trzystu pozycji, które otwierają czytelnikom okna na świat. Myślę, że nawet najbardziej wybredny odbiorca z pewnością znajdzie coś dla siebie.

| Ewa Strach

Dyrektorka Biblioteki Kraków przeprowadziła w Muzeum Krakowa zajęcia pt. „Zaczarowany Kraków, czyli czytanie na śniadanie”. Nagroda Żółtej Ciżemki i historia Wawrzka stały się motywami przewodnimi spotkania.

Krakowskie kalendarium literackie

6 IX
1923

W Świrzu urodził się **Andrzej Żaki** (zm. 4.01.2017 w Krakowie) – archeolog, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, stypendysta Muzeum Archeologicznego Polskiej Akademii Umiejętności. Uczestniczył w licznych badaniach wykopaliskowych, pełniąc funkcję inspektora do spraw zabytków archeologicznych. Przez ponad dwadzieścia lat był także kierownikiem Stacji Archeologicznej na Wawelu. Za inicjował program badań nad przedlokacyjnym Krakowem, którego podsumowaniem była wystawa „Kraków przedlokacyjny”, zorganizowana z okazji 700-lecia lokacji Krakowa. Wśród jego autorskich publikacji książkowych znajdują się m.in.: *Początki Krakowa*, *Najstarsze miasta Małopolski* oraz *Archeologia Małopolski wczesnośredniowiecznej*, zredagował także pracę zbiorową pt. *Święty Wojciech i jego czasy*. Został pochowany na Cmentarzu Salwatorskim.

8 IX
1523

W Krakowie zmarł **Maciej Miechowita** (ur. 1457 w Miechowie) – lekarz, pisarz medyczny, historyk, geograf, alchemik i astrolog. Był wykładowcą i profesorem Akademii Krakowskiej, sprawował również funkcję rektora uczelni. Praktykował medycynę, m.in. jako lekarz nadworny Zygmunta I Starego, był ponadto jednym z najślawniejszych astrologów krakowskich. Swoje środki materialne często wykorzystywał na cele dobroczynne, m.in. odbudował zniszczoną pożarem szkołę parafialną na Kleparzu, wspierał szpitala i przytułki, założył także bibliotekę u Paulinów. Poczesne miejsce wśród jego dzieł zajmuje *Chronica Polonorum*, czyli pierwsze drukowane dzieje Polski. Był ponadto autorem *Traktatu o dwóch Sarmacjach*, uznawanego za pierwszą renesansową pozycję opisywającą w duchu naukowym geografii i etnografię wschodniej Europy, a także autorem pierwszej polskiej drukowanej książki medycznej na temat epidemii, napisanej w związku z szerzącą się zarazą dżumy. Wydał również pierwszy poradnik medyczny, zawierający wskazówki dotyczące higieny jamy ustnej i leczenia zębów (*Conservatio sanitatis*). Został pochowany w katedrze wawelskiej. W Krakowie postać Miechowity upamiętnia pomnik przy ul. Kopernika 7 przed budynkiem Katedry Historii Medycyny oraz jedna z ulic na Prądniku Czerwonym nazwana jego imieniem.

24 IX
1933

W Bukowsku urodził się **Feliks Kiryk** (zm. 24.04.2022) – historyk, znawca średniowiecza, regionalista. W latach 1993–1999 był rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, był także twórcą i kierownikiem tamtejszej pracowni biografistyki. Opublikował ponad 350 prac naukowych, w większości dotyczących średniowiecznej Polski. Wśród jego publikacji znalazło się kilkanaście monografii, m.in. Tarnowa, Limanowej, Kamieńca Podolskiego, Pro-

szowic, Brzeska, Mielca, Sandomierza, Starego i Nowego Sącza. Współtworzył *Encyklopedię Krakowa* i *Słownik biograficzny historii Polski*, zainicjował serię wydawniczą „Dzieje Narodu i Państwa Polskiego”, opracował ponadto 53 biogramy do *Polskiego Słownika Biograficznego*. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

28 IX
1943

W Krakowie zmarł **Maciej Szukiewicz** (ur. 13.05.1870 w Sztokholmie) – poeta, prozaik, dramaturg, krytyk teatralny, tłumacz, historyk sztuki, kustosz Muzeum Narodowego i Domu Jana Matejki w Krakowie. Pierwsze dwa lata życia spędził w Szwecji, następnie całą rodziną przeniósł się do Polski i przez resztę życia mieszkał w Krakowie. W czasie studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim związał się z krakowską cyganerią młodopolską. Publikował poezję, sztuki sceniczne (*Arf*, *Na wymowie*, *Noc św. Mikołaja*, *Popieluch*, *Na przełomie*, *Maja*), relacje z podróży (*Z ziemi fiordów i fjeldów*) oraz prace o Krakowie (*Pogadanka o Krakowie*, *Kraków i jego pamiętki*). Był także wydawcą, opublikował m.in. *Listy Jana Matejki do żony Teodory*. Część jego autorskich dzieł do dziś nie ukazała się w druku, rękopisy przechowywane są m.in. w Bibliotece Teatru im. J. Słowackiego, Bibliotece Jagiellońskiej oraz w Bibliotece Muzeum Krakowa. Został pochowany w grobowcu rodzinnym Szukiewiczów na Cmentarzu Rakowickim.

| opracowanie: Małgorzata Kosmala

Nic dwa razy się nie zdarza...

2 lipca tego roku Wisława Szymborska skończyłaby sto lat. Teatr im. Juliusza Słowackiego w dniu jej urodzin, ale i w Roku Wisławy Szymborskiej, zaprezentował spektakl Piotra Rowickiego *Szymborska. Kropki, przecinki, papierosy* w reżyserii Anny Gryszkówny. Gdyby noblistka zasiadła tego dnia na widowni, chwilami pewnie pokładałaby się ze śmiechem, a chwilami tonęła we łzach wzruszenia. Wisławę Szymborską – czasem Wisławę Sz., a nawet Wiesławę Sz. – genialnie wręcz zagrała Agnieszka Przepiórska. Towarzyszył jej Antoni Milancej, który uwił się na scenie jak w ukropie przedstawiając chyba kilkanaście postaci – każda w innym kostiumie, począwszy od kota, przez nieznanego podmiot liryczny i boksera Gołotę oraz nieznanego studenta, po ojca noblistki Wincentego, męża i poetę Adama Włodka oraz jej wielką miłość Kornela Filipowicza. Wszystko zaczyna się 3 października

1996 roku w Zakopanem, gdy do poetki dociera wiadomość o przyznaniu jej literackiej Nagrody Nobla. Ta chwila jest dla niej swoistym końcem normalnego świata. Na scenie czas zaczyna się cofać. Przed oczyma widzów przewija się poetycki żywot, pełen fascynacji, tęsknot, miłości, wyrażany fragmentami poezji, które utrwaliły te ważne w życiu poetki chwile. Jest nostalgicznie, ale i zabawnie, a czasem smutnawo, bo *nic dwa razy się nie zdarza...* tak jak *żaden dzień się nie powtórzy...*

Zacznijcie zatem wrześnie wędrowkę teatralną od tego spektaklu!

| Janusz M. Paluch

Fot. Janusz Paluch

Szymborska. Kropki, przecinki, papierosy

Tekst – Piotr Rowicki, reżyseria – Anna Gryszkówna, scenografia – Andrzej Witkowski, muzyka – Michał Lamża, konsultacje merytoryczne – Michał Rusinek. Obsada – Agnieszka Przepiórska i Antoni Milancej.

Premiera – 2 lipca 2023 r., Dom Machin, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

FISZKI (089.3)

Reportaż

Reportaż to słowo nowe, jako gatunek piśmiennictwa (świadomie nie użyłem słowa „literatura”) ma niecałe 150 lat, a w polszczyźnie jeszcze mniej. Poskaczmy trochę, zapisując naszą fiszkę, po językach i epokach. Francuski czasownik *reporter* już pod koniec średniowiecza oznaczał po prostu ‘opowiadać, zdawać sprawę, relacjonować’. Łacina jest oczywistym źródłem i w swej klarowności pokazuje nam, że *re-porto* to ‘przynoszę z powrotem’. No jasne! Wysyła się kogoś dokądś, żeby się dowiedział, co tam się dzieje, a on wraca i przynosi żądane wiadomości. Niekiedy postać się autonomizowała i z własnej woli pozostawiała potomnym świadectwa o tym, co widzieli.

A jednak wraz ze zmianami świata i mediów relacje podróżnicze, pamiętnikarskie, wspomnienia wojenne i rodzinne, a więc literatura przynajmniej z nazwy niebędąca fikcją, przestały tak rozpałać wyobraźnię, inspirować do nowych wypraw. Świat przyspieszył. Dzięki depešom, radiu, telewizji, live’om i streamingom możemy – jak nigdy wcześniej – zobaczyć i usłyszeć to, co się dzieje w odległych krainach, w pałacach władców i na frontach okrutnych wojen.

Paradoks współczesnego reportażu polega na wyrwaniu się z gorączkowości przekazywania i komentowania zdarzeń. Zaangażowanie i wzruszenie czytelnika budowane jest dzięki spowolnieniu relacji, zatrzyma-

niu się na losie pojedynczego człowieka, wycinaniu przymiotników i oszczędzaniu komentarza. O moralizatorstwie nawet nie wspominajmy.

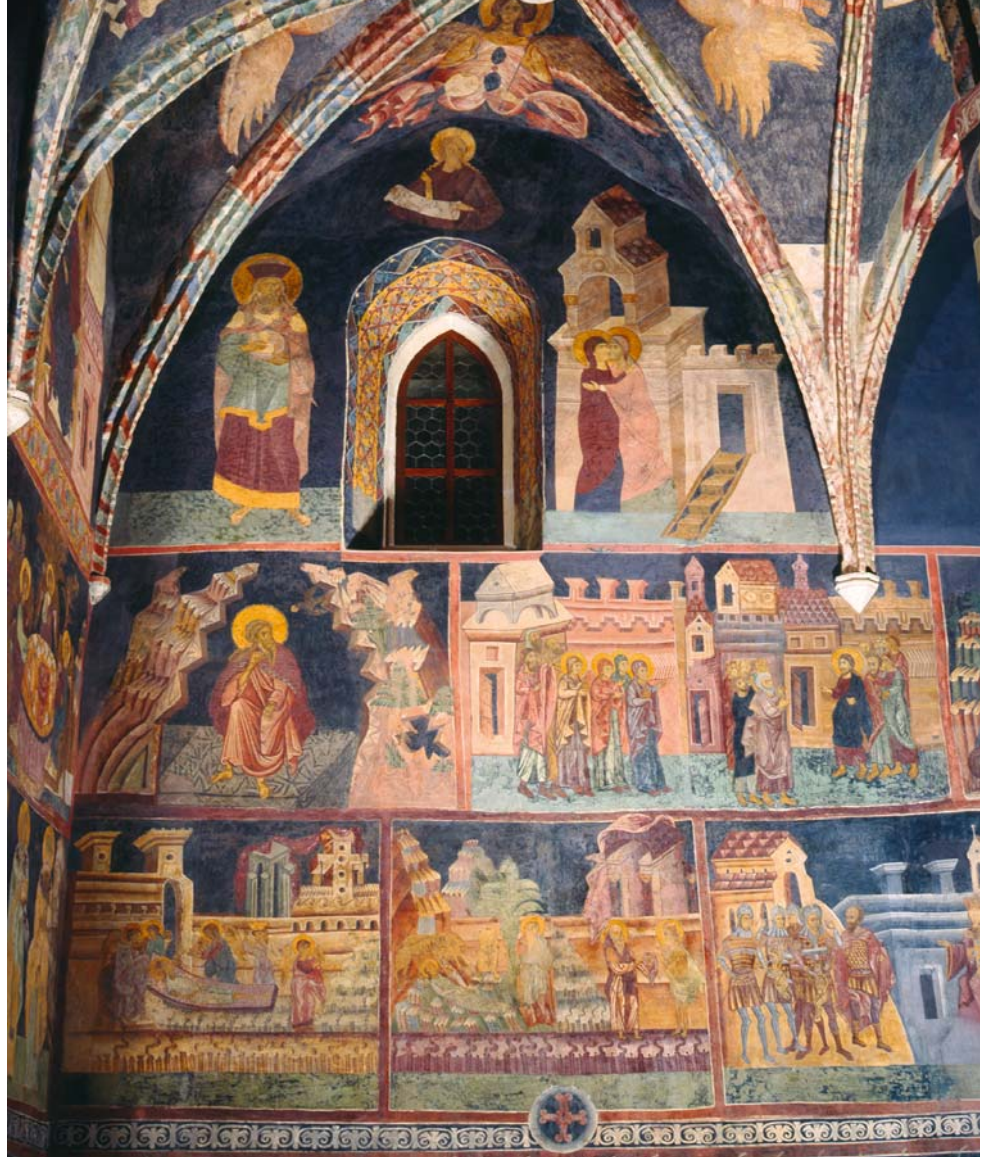
I oto reportaż staje się sztuką słowa, „fakty tańczą”, a my zamiast w przygody bohaterów wykreowanych zanurzamy się w refleksję nad rzeczywistością – ze Szczygłem, Krall, Radziwiłłem „Sierotką” i Tuki-dydesem.

| Artur Czesak

Lublin

Jakby tu zacząć: historyczny zespół architektoniczno-urbanistyczny, a może: położona na handlowym szlaku stolica wschodniej Polski, lub: miasto renesansu, albo też: siedziba znanego z książki I.B. Singera sztukmistrza... trudny wybór.

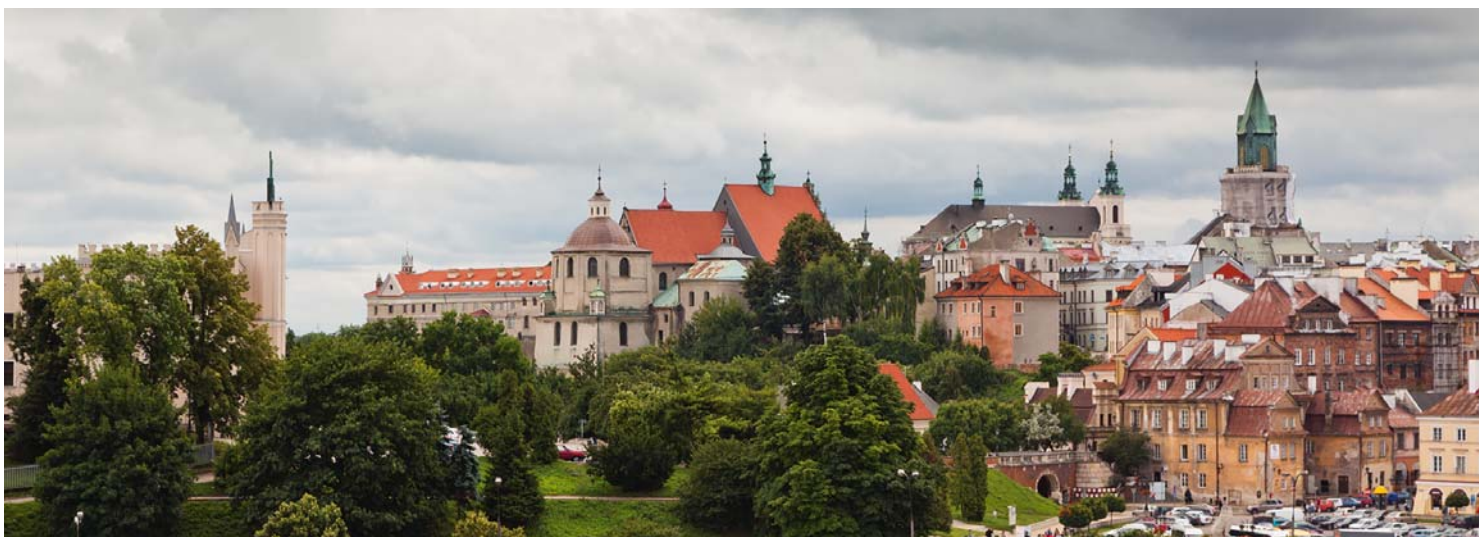
Za najstarszą część Lublina uważa się nieistniejącą już osadę położoną na wzgórzu zwanym Czwartek, nazwę miasta wymienia w swej kronice Wincenty Kadłubek, a jednym z ważniejszych wydarzeń w dziejach grodu było podpisanie w 1569 r. w kaplicy Świętej Trójcy na lubelskim zamku Unii Polsko-Litewskiej. Wymieniona kaplica ozdobiona niezwykle bizantyjsko-ruskimi freskami ufundowanymi przez Władysława Jagiełłę – patrona i protektora miasta jest unikatowym zabytkiem na skalę światową. Dzięki nadanym przez króla przywilejom w mieście rozkwitał handel, osiedlali się kupcy ormiańscy, tatarscy, Rusini, organizowała się społeczność żydowska. W 1578 r. w Lublinie został ustanowiony Trybunał Koronny, co przyczyniło się do wzrostu znaczenia administracyjnego miasta. Stało się ono jednym z dwóch ośrodków sądowniczych w Polsce. Bywali tam: Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Łukasz Górnicki, Szymon Szymonowic, Jan Pasek, Jan Andrzej Morsztyn i Biernat z Lublina. Miasto było jednym z głównych ośrodków arianizmu – reformacyjnego ruchu religijnego. Wojny szwedzkie, następnie zabory spowodowały spadek znaczenia gospodarczego i politycznego miasta. Od wielu lat prowadzone są prace renowacyjne, a ich efekty budzą podziw. Swą świetność odzyskał zamek wraz z kaplicą oraz główny trakt wiodą-

cy do Bramy Krakowskiej i Nowego Ratusza. W Rynku podziwiać możemy patrycjuszowskie kamienice o dekoracyjnych fasadach, m.in. kamienicę ze sgraffitowymi podobiznami Sebastiana Klonowica, Jana Kochanowskiego, Biernata z Lublina i Wincentego Pola. Dworek tego ostatniego mieści się przy ul. Kalinowszczyzna. W obrębie Starego Miasta znajdują się uznane obiekty architektury sakralnej. Są to: zespół klasztorny dominikanów, archikatedra, zabudowania należące do zakonu bernardynów i zako-

nu św. Brygidy (ufundowane przez Jagiełłę jako wotum dziękczynne za zwycięstwo pod Grunwaldem). Wiele by można napisać o mieście, jego historii, cechach renesansu lubelskiego, poszukać miejsca, gdzie mieszkał Jasza Mazur – słynny sztukmistrz z Lublina. Polecam jednak, by spakować plecak i samodzielnie wyrobić sobie osąd o tym, co najciekawsze.

**| Tekst: Anna Grychowska
| Zdjęcia: Michał Grychowski**

Klasztor Muzeum Czartoryskich

Klasztor to część Muzeum Księżąt Czartoryskich łącząca dwiema przewiązkami Pałac Czartoryskich z Arsenalem, należąca uprzednio do klasztoru Pijarów. Ekspozycja prezentuje takie muzealia jak: obrazy, rycinę, rzeźby, numizmaty, medale, rzemiosło artystyczne, broń, historyczne memorabilia, osobliwości oraz pamiątki z czasów Izabeli Czartoryskiej zgromadzone w Puławach i liczy kilka działów. Wydzielono Zbrojownię z masztarnią i szabelnią, Dziedzictwo Puław, Ciekawości, w tym Gabinet medali, Napoleon i powstania narodowe, Paryż–Kraków: salon krakowski i paryski, Hotel Lambert i Wielka Emigracja z kolekcją pamiątek po Fryderyku Chopinie, a na końcu Gabinet z portretem księżnej Marceliny Czartoryskich pędzla Jana Matejki i jej fortepianem marki Pleyel. Wystawiono tu około 1800 obiektów, nic nie szkodzi,

że oryginały dzieł sztuki mieszają się z kopiami, falsyfikatami i dziewiętnastowiecznymi przedmiotami wykonanymi w duchu historyzmu, bowiem wszystkie obrazują kulturę materialną i kolekcjonerską. Prezentowane zbiory zaskakują, oczarowują bogactwem i pięknem a także prowokują do stawiania pytań i rozlicznych refleksji, tu wątki historyczne przeplatają się z literaczkimi, z gablot wyłaniają się pamiątki związane z polskimi królami, bohaterami narodowymi, poetami, pisarzami i muzykami. Stajemy nagle przed krzesłem Szekspira, szkatułką Jeana-Jacques'a Rousseau, piórem Voltaire'a, relikwiarzami ze szczątkami Cyda i Jimeny Díaz, Piotra Abelarda i Heloizy, kamkami z grobu Romea i Julii, portretami Wilhelma Tella, Dantego, pamiątkami po Napoleonie Bonapartem. Podziwiamy z zachwytem kunsztowne przedmioty dnia

codziennego używane przez rodzinę Czartoryskich – meble, zastawy, porcelanę i szkło, przedmioty osobiste, przybory toaletowe, ubiory, torebki, biżuterię, książki, modlitewniki, dewocjonaia, przybory do pisania, bileciki, karneciki. Dzieła, na które należy zwrócić szczególną uwagę jako najciekawsze, co podkreśla Katarzyna Bik w tekście prasowym, to obrazy: św. Anna Samotrzeć – dzieło nieznanego autora według Albrechta Dürera, Zwiastowanie Marii, portrety Henryka IV – króla Francji, Jeana-Jacques'a Rousseau, księcia Józefa Poniatowskiego, a także popiersia Adama Jerzego Czartoryskiego – Klemensa Boryczewskiego oraz Władysława Czartoryskiego – Wiktora Brodzkiego. Skarbów jest tu całe mnóstwo, teraz to już nasze narodowe i światowe dziedzictwo, z którego możemy być dumni. Dajcie się uwieść i oczarować tej ciekawie zaaranżowanej muzealnej przestrzeni, a wyjdziecie bogaci pięknem...

| Barbara Zajączkowska

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia dla dzieci

wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

FRYWOLITKI

1–30 września w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Magdalena Bodnarowska-Albrych – pasjonatka koronki czótenkowej, czyli frywolitki – za prezentuje niewielką część swojej kolekcji.

PRZYGLĄDAM SIĘ NAPOTKANYM... – WYSTAWA OBRAZÓW MAGDALENY SMAGI

1–30 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza–Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Magdalena Smaga z wykształcenia jest historykiem sztuki, a z zawodu muzealnikiem. Maluje z zamiłowania. Szczególną inspiracją dla artystki są poezja oraz muzyka. Jej kompozycje malarskie są dekoracyjne, estetyczne, przepięknie detalami, wzorami i ornamentami. Źródłem motywów zdobniczych są przede wszystkim wzory hafciarskie, tkackie, tapicerskie z przełomu XIX i XX wieku oraz z późniejszych dekad.

PRZESTRZEŃ – WYSTAWA PRAC MAŁGORZATY WINKOWSKIEJ

1–30 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Wystawa obrazów Małgorzaty Winkowskiej – artystki Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich. Szczególną cechą jej twórczości jest koncentracja na kolorze. Malarka na swoich obrazach przedstawia pejzaże, świat podwodny, kwiaty, zwierzęta, portrety i abstrakcje.

PŁONIE KATEDRA NOTRE DAME. RYSUNKI I WIERSZE

1–29 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 12 411 92 74

Wystawa prac Anny Marii Krawczyk. Artystka jest muzeologiem związanym z Muzeum Książąt Czartoryskich. W publikacjach podejmuje tematykę sytuacji człowieka we współczesnym świecie, a także zagadnienia dotyczące roli muzeum. Rysuje, maluje, projektuje witraże, pisze wiersze. Wystawa *Płonie katedra Notre Dame* prezentuje rysunki i projekty witraży, których pokaz otwiera praca zainspirowana dramatycznymi zdarzeniami pożaru tej świątyni. Praca, tak jak stanowiący rodzaj komentarza do rysunku wiersz, powstała w trakcie słuchania relacji o zmaganiach z żywiołem trawiącym gmach.

MODERNIZM PO KRAKOWSKU CZ. 1 – WYSTAWA FOTOGRAFII RED. JACKA BALCEWICZA

1–29 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 31, ul. J.K. Przyby10, tel. 797 024 026

Prezentacja kilkudziesięciu zdjęć obiektów architektury modernistycznej obecnych w przestrzeni Krakowa. Zdjęcia wykonane przez Jacka Balcewicza, fotografika i dziennikarza miesięcznika *Kraków i Świat*.

NA SYGNALE. WYSTAWA MODELI WOZÓW STRAŻACKICH

1–29 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 31, ul. J.K. Przyby10, tel. 797 024 026

Wystawa modeli wozów i akcesoriów strażackich pochodzących z kolekcji Marcina Wierbińskiego.

KRAKÓW–BUDAPESZT–KRAKÓW

1–29 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 202 06 50

Zdjęcia wykonane przez Jacka Balcewicza, fotografika i dziennikarza miesięcznika *Kraków i Świat*.

BEZTROSKE LATA DZIECIŃSTWA – WYSTAWA FOTOGRAFII LESZKA DZIEDZICA

1–13 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 54, os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

Leszek Dziedzic był artystą fotografem, miłośnikiem historii i zabytków Krakowa. Znaany jako inicjator akcji *Ocalić od zapomnienia*. Czarno-białe fotografie powstałe w latach 60. ubiegłego wieku nieustannie zachwycają autentyzmem oraz bezpretensjonalnym ujęciem tematu. Dziecko na zdjęciach Leszka Dziedzica jest pełne pozytywnych emocji, entuzjazmu oraz ciekawe świata, staje się apoteozą życia.

BARWY RZEKI – WYSTAWA PRAC JAGODY KASZUBY

8–29 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005

Wystawa w cyklu *Rodzinne pasje*. Jagoda Kaszuba – doktor nauk medycznych – pracuje jako specjalista pediatrii i alergologii. Malarstwo jest jej pasją od dziecięcych lat, najchętniej tworzy w plenerze w rodzinnej okolicy. Tematyka prezentowanej wystawy krąży wokół dwóch rzek: Tanwi i Sanu. W jej portfolio znajdują się rysunki tworzone ołówkiem, węgłem, pastelami, ob-

razy malowane akwarelą. Najchętniej sięga jednak po technikę olejną i akrylową.

NOWA HUTA W UJĘCIU KLASYKÓW POLSKIEJ FOTOGRAFII: HENRYKA HERMANOWICZA, ROBERTA KOSIERADZKIEGO, HENRYKA MAKAREWICZA I ROMANA WESOŁOWSKIEGO

15–16 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 54, os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

Wystawa zdjęć znanych fotografów, którzy dokumentowali historię Nowej Huty. Utrwalone zostały miejsca, sytuacje i ludzie w nich uczestniczący. Prezentowane zdjęcia pochodzą z archiwum Krakowskiego Klubu Fotograficznego. Wystawa przygotowana w ramach akcji *Zajrzyj do Huty*.

BAGIENKA Z DRWINKI – WYSTAWA ILUSTRACJI ANNY PABIAN

26–30 września w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Wystawa ilustracji do opowiadania *Bajki o Bagience* pochodzącego z *Przewodnika po Parku Rzecznym Drwinki*.

RODZINNE CZYTANIE POD CHMURKĄ

1 września, godz. 18.00

Filia nr 30, ul. Dziewiarzy 7, tel. 797 024 008

Uczestnicy wysłuchają fragmentów książek i wezmą udział w rozmowie na temat wysłuchanej opowieści.

(Z)RĘCZNIE

2 września, godz. 9.15–13.45

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznaniem różnych technik prac ręcznych.

UKRYTY SKARB BOGA RA

4–9 września w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Gra terenowa. Bóg Ra, pan słońca i stwórca świata, ukrył przed Egipcjanami skarb. Potrzeba wielkiego detektywa, znawcy mitologii egipskiej i odrobiny szczęścia, aby odnaleźć tajemniczą skrzynię.

REJS PO NILU – PRZYGODY I NIEWYGODY

4 września, godz. 17.00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Spotkanie z Zofią Jurczak – kulturoznawczynią, miłośniczką turystyki kulturowej i autorką bloga *podrozepokulturze.pl*. Podróżniczka opowie o wyprawie do Egiptu i rejsie po Nilu. Tydzień egipski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

WESOŁE BIEDRONKI 4 września, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego. Uczestnicy nauczą się wyszywać biedronki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

CZEGO ARCHEOLODZY SZUKAJĄ DZISIAJ W EGIPCIE?

5 września, godz. 17.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Spotkanie z dr. Piotrem Kołodziejczykiem – archeologiem z Zakładu Archeologii i Bliskiego Wschodu Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz autorem podcastu *Rozmowy na koniec świata*. Tydzień egipski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

DOMY I WILLE PROFESORÓW UCZELNI LWOWSKICH W XIX I XX WIEKU (DO 1939) – PAWEŁ BRZEGOWY

5 września, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Płd.-Wsch.
Prowadzenie: dr Anna Stengl.

LEGENDY POLSKICH MIAST 6 września, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie adresowane do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Podczas kolejnych spotkań w tym cyklu zostaną zaprezentowane legendy związane z wybranymi polskimi miastami, m.in. Krakowem, Warszawą, Poznaniem czy Zakopanem. Uczestnicy wykonają prace plastyczne dotyczące wysłuchanych legend oraz poznają ciekawostki i najważniejsze fakty związane z historią omawianych miast.

KRÓLOWE STAROŻYTNego EGIPITU – SPOTKANIE Z EWĄ KASSALĄ

6 września, godz. 17.00

Filia nr 45, Czytelnia i wypożyczalnia popularnonaukowa, ul. L. Teligi 24, tel. 797 024 019

Spotkanie dla dorosłych z autorką trylogii o królowych starożytnego Egiptu: *Żądze Kleopatry*, *Boska Nefretete*, *Hatszepsut*, a także trenerką, kreatorką akcji społecznych, scenarzystką, prowadzącą programy telewizyjne i konferencje. Tydzień egipski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

GRAMY W PLANSZOWE! 6 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla najmłodszych. Spotkanie dla dzieci w wieku

4–6 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

KLUB DOJRZAŁEGO CZYTELNIA 7 września, godz. 11.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie w ramach Klubu Dojrzałego Czytelnika. Uczestnicy porozmawiają na temat postaci i działalności Stanleya Tolкина, twórcy klubów i barów Manhattanu, niezwykłego Polaka w Nowym Jorku.

W STAROŻYTNym EGIPCIE 7 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia dla dzieci w wieku od 7 do 9 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książki *Poranek wśród mumii* Mary Pope Osborne, obejrzą krótką prezentację na temat Egiptu, wezmą udział w zabawach związanych z tematem i wykonają pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

HIEROGLIFICZNE ABC 7 września, godz. 17.00

Filia nr 50, os. Kościuszkowskie 5,
tel. 12 648 79 46

Warsztaty dla dzieci na temat starożytnego sposobu przekazywania informacji, czyli pisma hieroglificznego, poprowadzi Adrianna Zawadzka-Molka. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl. Tydzień egipski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

DOM OPIEKI KALWARIA – PROMOCJA KSIĄŻKI GRZEGORZA WOŁOSZYNA SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

7 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Grzegorz Wołoszyn – polonista, poeta, malarz, fotograf, instruktor teatralny. Laureat wielu konkursów literackich. Autor licznych publikacji w czasopiśmie literackich i portalach internetowych.

Książka Grzegorza Wołoszyna wprowadza czytelnika w traumatyczny stan osłupienia. Autor lokuje akcję swego głęboko przejmującego tomu w domu starców. W poetyckich obrazach zanurza nas w świat problemów odchodzenia i zmagania się z ledwie pulsującym życiem (J. Paluch).
Prowadzenie: Janusz M. Paluch.

DZIEŃ MARZYCIELA

8 września, godz. 16.00–18.30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia plastyczne dla dzieci. Uczestnicy narysują swoje marzenia, wykonają także kolorowe koperty, do których włożą przygotowane ilustracje.

SKARBNICA BAŚNI EGIPSKICH 8 września, godz. 17.00

Filia nr 31, ul. J.K. Przyby 10, tel. 797 024 026

Kreatywne warsztaty dla dzieci, które dzięki baśniowym opowieściom stworzonym i przekazywanym przez pokolenia w Egipcie, przeniosą uczestników do tego niezwykłego i pustynnego kraju. Zajęcia poprowadzi Dorota Bełtkiewicz. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl. Tydzień egipski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

BARWY RZEKI – WERNISAŻ WYSTAWY JAGODY KASZUBY

8 września, godz. 19.00

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47,
tel. 797 024 005

Wernisaż wystawy zorganizowanej w cyklu *Rodzinnie pasje*. Jagoda Kaszuba – doktor nauk medycznych – pracuje jako specjalista pediatrii i alergologii. Malarstwo jest jej pasją od dziecięcych lat, najchętniej tworzy w plenerze w rodzinnej okolicy. Tematyka prezentowanej wystawy krąży wokół dwóch rzek: Tanwi i Sanu.

GRA–MY!

9 września, godz. 10.00–13.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla młodzieży od 12. roku życia.

PIKNIK EGIPSKI

9 września, godz. 11.00–16.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Finałowe wydarzenie tygodnia egipskiego. W programie pikniku między innymi: warsztaty plastyczne, archeologiczne, przedstawienie *Piraci i skarb pustyni*, gra terenowa *Ukryty skarb boga Ra*. Szczegółowy program pikniku na www.biblioteka.krakow.pl. Tydzień egipski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

WARSZTATY TWORZENIA KOMIKSU 9 września, godz. 11.00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Warsztaty komiksowe adresowane do dzieci w wieku od 10 do 12 lat. Spotkanie poprowadzi dr Rafał Kołsut – nauczyciel akademicki, badacz narracji obrazem, historyk komiksu, organizator Krakowskiego Festiwalu Komiksu. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

NARODOWE CZYTANIE Z BIBLIOTEKĄ KRAKÓW – NAD NIEMNEM ELIZY ORZESZKOWEJ

9 września, godz. 16.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Biblioteka Kraków zaprasza do udziału w ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania. W bieżącym roku czytane będą fragmenty powieści *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej. Autorskie interpretacje przygotowują znani aktorzy i piosenkarze, m.in. Maciej Maleńczuk, Alina Kamińska, Tomasz Wysocki, a także bibliotekarze i aktorki Teatru Ab Intra. Pokazy taneczne przygotuje Międzyszkolny Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiak”, a muzykę zapewni towarzysząca kapela.

KSIĄŻKOWE DRZEWO

11 września, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Drzewa uczestnicy będą mogli wykonać pracę plastyczną z materiałów pochodzących z recyklingu, tzw. Książkowe Drzewo.

W MYŚLI UBRANA – PROMOCJA TOMU POETYCKIEGO MARIOLI STERNAHL

11 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Mariola Sternahl – autorka książek, wierszy, recenzji, tłumaczka literatury. Na swoim blogu książkowym www.emeste.eu promuje czytelnictwo.

Oprawa muzyczna: Izabela Jutrzenka Trzebiatowska.

Prowadzenie: Joanna Krupińska-Trzebiatowska.

PLANSZOWE WIECZORKI

12 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla dzieci w wieku od 9 do 12 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

KROPLA I KROPKA – PROMOCJA TOMU POETYCKIEGO ARKADIUSZA FRANI

12 września, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Arkadiusz Frania – poeta, prozaik, eseista, krytyk literacki, doktor nauk humanistycznych.

Słowo krytyczne: Marcelina Koncewicz.
Prowadzenie: Danuta Sułkowska.

DZIEŃ PIRATA

13 września, godz. 15.00–19.00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia w cyklu *Zróbmy sobie Dzieło Sztuki!*. Uczestnicy wykonają kukielkę pirata. Dostępna będzie wystawa książek na temat piratów, skarbów i morskich przygód.

BADANIA LOGICZNE, CZYLI WIERSZE KATARZYNY ZECHENTER

13 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Katarzyna Zechenter – poetka, historyczka literatury i kultury polskiej, laureatka Nagrody Literackiej Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie za tomik *Tam i tutaj*. Mieszka w Wielkiej Brytanii, gdzie wykłada literaturę i kulturę polską na UCL w Wyższej Szkole Studiów Sławistycznych. Autorka pierwszej monografii Tadeusza Konwického w języku angielskim *History and Politics in Tadeusz Konwicki's Fiction*.
Prowadzenie: Witold Beres.

LEGENDY POLSKICH MIAST

13 września, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie adresowane do dzieci w wieku przed-szkolnym i wczesnoszkolnym. Podczas kolejnych spotkań w tym cyklu zostaną zaprezentowane legendy związane z wybranymi polskimi miastami, m.in. Krakowem, Warszawą, Poznaniem czy Zakopanem. Uczestnicy wykonają prace plastyczne dotyczące wysłuchanych legend oraz poznają ciekawostki i najważniejsze fakty związane z historią omawianych miast.

DOMEK DLA KRASNOLUDKÓW

13 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Warsztaty plastyczne dla dzieci powyżej 4. roku życia. Uczestnicy wykonają z materiałów wtórnych domki oraz mini krasnoludki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

JESIENNE DRZEWA

13 września, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli wspólne czytanie dla dzieci w wieku od 5 do 7 lat i ich rodziców. Uczestnicy wysłuchają jesiennych przygód Kubusia Puchatka, wykonają pracę plastyczną i poznają gatunki drzew.

JESIENNY QUILLING

13 września, godz. 17.30

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Uczestnicy poznają metodę quillingu – wyklejania za pomocą zwijanego papieru, a następnie wykonują inspirowane jesienią obrazki.

WIECZÓR AUTORSKI ELŻBIETY ADAMIEC

15 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Elżbieta Adamiec – poetka, autorka pięciu tomików poetyckich: *Chcę, Żuł i krajna, pigułka na sny, Tak tu cicho, tak tu cicho jest, NIC w dłoniach,*

oraz tomiku zawierającego prozę poetycką *Anna i poukładane sny*.

Prowadzenie: Jacek Sojan.

(Z)RĘCZNI

16 września, godz. 9.15–13.45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznaniem różnych technik prac ręcznych.

WARSZTATY TWORZENIA KOMIKSU

16 września, godz. 11.00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Warsztaty komiksowe adresowane dla dzieci w wieku od 10 do 12 lat. Spotkanie poprowadzi dr Rafał Kołsut – nauczyciel akademicki, badacz narracji obrazem, historyk komiksu, organizator Krakowskiego Festiwalu Komiksu. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

RÓŻA W ALEI RÓŻ – WARSZTATY HAFTU MATEMATYCZNEGO

16 września, godz. 11.00–13.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty dla dzieci w wieku powyżej 8. roku życia. Warsztaty haftu matematycznego poprowadzi Grażyna Jastrzębska. Każdy uczestnik wyhaftuje różę – symbol Alei Róż. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56. Wydarzenie organizowane w ramach akcji *Zajrzyj do Huty*. Finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.

TWIERDZA KRAKÓW – NOWOHUCKIE FORTY

16 września, godz. 12.00–13.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Prelekcja zorganizowana w Centrum Wiedzy o Nowej Hucie połączona z pokazem zdjęć na temat fortyfikacji powstałych wokół Krakowa. W szczególności zaprezentowane zostaną forty znajdujące się na terenie dzisiejszej Nowej Huty. Dostępna będzie również tematyczna wystawa. Wydarzenie organizowane w ramach akcji *Zajrzyj do Huty*. Finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

MUZYCZNIE W NOWOHUCKIEJ FILII BIBLIOTECZNEJ

16 września, godz. 12.00–13.30

Filia nr 52, os. Na Stoku 1, tel. 505 299 818

Warsztaty budowania instrumentów muzycznych adresowane do dzieci w wieku powyżej 6. roku życia. Zajęcia poprowadzi Witold Vargas – pisarz i ilustrator, autor wielu książek, m.in. *Dwa królestwa i wielkie morze* – książki nominowanej do V edycji Nagrody Żółtej Ciżemki. Warsztaty zakończą się wspólnym koncertem. Wydarzenie organizowane w ramach akcji *Zajrzyj do Huty*. Finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy telefoniczne lub mailowe w Filii nr 52.

**WKROPLI DESZCZU – PROMOCJA
POEMATU BARBARY BRANDYS
18 września, godz. 18.00**

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Barbara Brandys – poetka, autorka kilku tomów
poezji.
Prowadzenie: Aneta Kielan.

**POLSKO-UKRAIŃSKI WIECZÓR
MUZYCZNO-LITERACKI Z UDZIAŁEM
ANNY SZPILEWSKIEJ, HAŁYNY KOZAR
I YULLII VITRIAK
19 września, godz. 18.00**

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Anna Szpilewska – muzykolog, dziennikarz
muzyczny, początkująca pisarka, absolwentka
Akademii Muzycznej we Lwowie – zaprezentuje
poezję własną i dwóch ukraińskich autorek.

**KAMISHIBAI W PLENERZE
20 września, godz. 16.00**

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkania edukacyjne dla rodzin z dziećmi. Naj-
młodszy poznają powieść o Szewczyku Dratew-
ce przedstawioną za pomocą techniki kamishi-
bai. Spotkanie odbędzie się w Smoczym Skwerze
(Park Dąbie).

**GOSPODA POD BOCIANEM – KATARZYNY
DROGI
20 września, godz. 17.00**

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla do-
rosłych. Uczestnicy przeniosą się w klimat XIX-
wiecznej polskiej wsi i poznają losy rodziny Bo-
goszów. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii
nr 48.

**PIASEK W SZKLE – ZAJĘCIA DLA SENIORÓW
20 września, godz. 17.00**

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Cykliczne zajęcia dla seniorów pt. Środek mot-
ka. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają
ozdobne świeczniki.

**PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW
ON-LINE
20 września, godz. 18.00**

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” ON-LINE,
tel. 512 455 260

Prowadzenie: Jadwiga Malina i Michał Piętniewicz.

**SPOTKANIE OTWARTEGO KOŁA
AUTORÓW
20 września, godz. 18.00**

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prowadzenie: Danuta Perier-Berska.

**PISIE SZCZĘŚCIE W NIESZCZĘŚCIU
21 września, godz. 9.30**

Filia nr 55, os. Teatralne 25, tel. 12 644 40 46

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.
Spotkanie z Natalią Nebeluk i jej niepełno-
sprawnym psem. Spotkanie finansowane ze
środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Kra-
kowska, edycja 2022. Zapisy mailowe lub telefo-
niczne w Filii nr 55.

**DO SZKOŁY Z BASIĄ
21 września, godz. 17.00**

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Spotkanie w cyklu *Nasi książkowi ulubieńcy*.
Uczestnicy poznają tytułową Basię, wysłuchają
jej przygód i wykonają pracę plastyczną.

**MARZENIA BAJKOWE I NIE TYLKO
21 września, godz. 17.00**

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia dla dzieci w wieku od 7 do 9 lat. Uczest-
nicy poznają fragmenty książki *Marzenia. Fakty,
mity, głupoty* Macieja Szymanowicza. Zabawy te-
matyczne i praca plastyczna pomogą zrozumieć
rolę marzeń w życiu i zainspirują do ich spełnia-
nia. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

**PREZENTACJA I OPIS TECHNIK
RĘKODZIELNICZYCH
21 września, godz. 17.00**

Filia nr 54, os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

Spotkanie dla dorosłych. Zajęcia poprowa-
dzi Halina Wites ze Stowarzyszenia Koronczar-
rek Ziemi Krakowskiej. Zaprezentowane zosta-
ną takie techniki rękodzielnicze jak: koronka
frywolitkowa, klocekowa, szydełkowa, japońska
technika wstążkowa kanzashi, haft krzyżowy,
richelieu, hardanger, technika wykonywania
torebek z kapsli i biżuterii z koralików. Spotka-
nie finansowane ze środków Budżetu Obywatel-
skiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Obowiązu-
ją zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 54.

**ŻYCIE NA KRAWĘDZI – WSPINACZKA,
SKITOURING, CZYLI MOJA MIŁOŚĆ DO GÓR
21 września, godz. 17.30**

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Spotkanie z Jakubem Nodzyńskim w ramach cy-
klu *Peron kulturalny*.

**POEZJE WYBRANE – WIECZÓR AUTORSKI
BEATY KUREK
SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW**

21 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Beata Kurek – krakowska poetka, członkini Sto-
warzyszenia Pisarzy Polskich, stypendystka
Urzędu Miasta Krakowa (2001), laureatka kon-
kursów literackich. Debiutowała na łamach pi-
sma literackiego *Sfera* wierszem *Przez zamknię-
te okno*. Od 2005 roku współpracuje z Teatrem

Stygmat w Krakowie biorąc udział w wystę-
pach zbiorowych i wieczorach poetyckich.
Prowadzenie: Marzena Dąbrowa-Szatko.

**PIERWSZY DZIEŃ JESIENI
22 września, godz. 16.00–18.30**

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia plastyczne dla dzieci. Uczestnicy wyko-
nąją obrazki z liści i kolorowego papieru, poznają
także książki opowiadające o porach roku.

**WIECZÓR AUTORSKI EWY ŁAWRESZUK
(EWY LAWRESH)
22 września, godz. 18.00**

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Ewa Lawresh – pisarka, poetka, artystka, akty-
wistka, dziennikarka, autorka książek *A właśnie,
że powiem!* *Gry pierwszego sadysty* oraz *Wild Lady*.

**ZAGUBIENI – GRA MIEJSKA
22 września, godz. 11.00–19.00**

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Filia nr 21 Wypożyczalnia dla dzieci,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

Filia nr 22, ul. H. Sienkiewicza 2, tel. 797 301 004

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Filia nr 33, ul. Zakopiańska 103, tel. 797 024 012

Gra miejska, której tematem przewodnim są
bohaterowie słynnych powieści, rozmaite ga-
tunki i motywy literackie. Zadaniem uczest-
ników będzie odwiedzić wyznaczone filie, wy-
konać odpowiednie zadanie i zdobyć punkty.
Szczegóły na stronie www.biblioteka.krakow.pl
Gra Zagubieni realizowana w ramach projektu
Świat książki w zasięgu ręki dofinansowanego
ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Na-
rodowego pochodzących z Funduszu Promo-
cji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na
www.biblioteka.krakow.pl

**PODGÓRSKIE DNI OTWARTYCH DRZWI
23 września, godz. 10.30**

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Oprowadzanie po dworku Beaty Matejkówny –
obecnej siedzibie Biblioteki Głównej Biblioteki
Kraków. Uczestnicy spotkania zapoznają się z hi-
storią oraz architekturą budynku, obejrzą stałą
wystawę fotografii prezentującą dawne Dębniki.
Odwiedzą ogród biblioteki oraz Gabinet Jerzego
Pomianowskiego – pisarza, znawcy historii Eu-
ropy Wschodniej, redaktora i tłumacza książek.

**GALA KONKURSU KRZYŻÓWKA LITERACKA
23 września, godz. 12.00**

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Gala wręczenia nagród laureatom wakacyjnego
konkursu *Krzyżówka Literacka*.

WIELKA PARADA MOLI I MOTYLI KSIĄŻKOWYCH

23 września, godz. 12.30

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Wielka Parada Moli i Motyli Książkowych połączona z piknikiem rodzinnym. W programie: wręczenie nagród laureatom konkursu na najpiękniejszego mola lub motyla książkowego, warsztaty plastyczne oraz przedstawienie teatralne.

PLONIE KATEDRA NOTRE DAME. RYSUNKI I WIERSZE – FINISAŻ WYSTAWY

25 września, godz. 18.00

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b,
tel. 12 411 92 74

Finisaż wystawy prac Anny Marii Krawczyk. Wystawa *Plonie katedra Notre Dame* prezentuje rysunki i projekty witraży, których pokaz otwiera praca zainspirowana dramatycznymi zdarzeniami pożaru tej świątyni. Praca, tak stanowiący rodzaj komentarza do rysunku wiersz, powstała w trakcie słuchania relacji o zmaganiach z żywiołem trawiącym gmach.

DZIEŃ TYGRYSA

26 września, godz. 15.00–19.00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia w cyklu *Zróbmy sobie Dzieło Sztuki!*. Uczestnicy wykonają tygrysa z papieru. Dostępna będzie wystawa książek o tygrysach oraz innych dzikich zwierzętach.

KOLOROWE BAJKI – PROMOCJA WIERSZY DLA DZIECI GRAŻYNY POTOCZEK

26 września, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Promocja wierszy dla dzieci Grażyny Potoczek *Kolorowe bajki* z ilustracjami Anny Mrowiec. Spotkanie autorskie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich. Prowadzenie: Anna Pituch–Noworolska.

ŻYCIE DRWINKI

26 września, godz. 17.30

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Spotkanie literackie z Agnieszką Mędrak – Prezeską Stowarzyszenia Drwinka, współautorką książki *Przewodnik po Parku Rzeczynym Drwinki*. Prowadzenie: Beata Symoń.

LEGENDY POLSKICH MIAST

27 września, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie adresowane do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Podczas kolejnych spotkań w tym cyklu zostaną zaprezentowane legendy związane z wybranymi polskimi miastami, m.in. Krakowem, Warszawą, Poznaniem czy Zakopanem. Uczestnicy wykonają prace plastyczne dotyczące wysłuchanych legend oraz poznają ciekawostki i najważniejsze fakty związane z historią omawianych miast.

DOMEK DLA KRASNOLUDKÓW

27 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Warsztaty plastyczne dla dzieci powyżej 4. roku życia. Uczestnicy wykonają z materiałów wtórnych domki oraz mini krasnoludki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WPRZESTWÓR – PROMOCJA KSIĄŻKI KAZIMIERZA BURNATA

27 września, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Kazimierz Burnat – poeta, autor 21. tomików wierszy, translator, publicysta, dziennikarz, animator ruchu literackiego. Jego wiersze przetłumaczono na wiele języków obcych, m.in. na angielski, ukraiński, wietnamski, chiński, mongolski. Współautor ponad dwustu antologii i monografii. Redaktor pism społeczno-kulturalnych, autor posłowi lub wstępów do kilkudziesięciu książek. Tłumacz tomów wierszy z języka czeskiego i ukraińskiego.

Oprawa muzyczna: Izabela Jutrzenka Trzebiatowska.

Prowadzenie: Joanna Słodyczka.

DETEKTYW ZAGADKA NA TROPIE...

28 września, godz. 9.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spektakl teatralny w wykonaniu aktorów Studia Teatralnego KRAK-ART. Dzieci wraz z głównymi bohaterami poznają egzotyczne rejony świata i ich kulturę. Przedstawienie w humorystyczny sposób pokaże, na czym polega praca detektywa. Spotkanie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.

BOGINI BASTET ORAZ INNE KSIĄŻKI

28 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie z krakowską autorką powieści historycznych i obyczajowych Barbarą Sykutowską. Autorka opowie o swojej pasji oraz inspiracjach w książkach. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

KRAKÓW W POWIEŚCI SPIRITCHASER – ODWIEDŹ ZAMGLONY, JESIENNY KRAKÓW RAZEM Z DUCHAMI...

28 września, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Spotkanie autorskie z Paulą Uzarek połączone z premierą jej najnowszej książki *Spiritchaser*.

WRĘCZENIE NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

28 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wręczenie nagrody za książkę *W alchemii, łożni i pod szubienicą. Historyczny spacer po dawnym Krakowie* oraz spotkanie z jej autorami: Agnieszką Bukowczan–Rzeszut, Barbarą Faron i Karolem Ossowskim.

Prowadzenie: Agnieszka Staniszevska–Mól.

DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA

29 września, godz. 17.00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Głośne czytanie najpiękniejszych baśni.

SPOTKANIE Z PAULINĄ MIKUŁĄ

29 września, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie z Pauliną Mikułą – autorką kanału na YouTube pt. *Mówiąc Inaczej*, na którym propaguje poprawną polszczyznę. Uczestnicy zmierzają się z zawiłościami języka polskiego. Spotkanie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

GERDA – SPOTKANIE Z KRZYSZTOFEM A. ZAJASEM

29 września, godz. 17.00

ul. Wielopole 1 (siedziba Zarządu Transportu Publicznego), tel. 12 618 91 26

Spotkanie z Krzysztofem A. Zajasem połączone z promocją finałowego tomu trylogii pomorskiej. Krzysztof A. Zajas – literaturoznawca, kulturoznawca, profesor polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Autor znakomitej kryminalnej trylogii grobiańskiej: *Ludzie w nienawiści*, *Mroczny krąg* oraz *Z otchłani*, a także doskonale przyjętej powieści *Oszpiczyn*, nominowanej do Nagrody Wielkiego Kalibru. Ulubionym pisarzem Krzysztofa A. Zajasa jest Stephen King i podobnie jak jego mistrzowi przyświeca mu zasada: książka ma być do czytania. Rozmowę o książce *Gerda* przeprowadzi Agnieszka Staniszevska–Mól. Wydarzenie organizowane w cyklu *Biblioteka w miejscach nieoczywistych*, finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

A WSZYSTKO PRZEZ TE GÓRY – PROMOCJA PĘTY ANDRZEJA TORBUSA I ANDRZEJA MROZA

29 września, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Koncert z udziałem Marii Lankosz–Mróz oraz Remigiusza Dyduły.

Prowadzenie: Andrzej Torbus, Andrzej Mróz.

Tydzień egipski

4-9 września 2023

4 września, poniedziałek, godz. 17.00

Rejs po Nilu – przygody i niewygody

Spotkanie z Zofią Jurczak – kulturoznawczynią, miłośniczką turystyki kulturowej i autorką bloga podrozepokulturze.pl. Podróżniczka opowie o wyprawie do Egiptu i rejsie po Nilu. Filia nr 14, ul. Ugorek 14

5 września, wtorek, godz. 17.00

Czego archeolodzy szukają dzisiaj w Egipcie?

Spotkanie z dr. Piotrem Kołodziejczykiem – archeologiem z Zakładu Archeologii i Bliskiego Wschodu Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz autorem podcastu *Rozmowy na koniec świata*.

Filia nr 21, Czytelnia naukowa, ul. Królewska 59

6 września, środa, godz. 17.00

Królowe starożytnego Egiptu – spotkanie z Ewą Kassalą

Spotkanie dla dorosłych z autorką trylogii o królowych starożytnego Egiptu: *Żądze Kleopatry*, *Boska Nefretete*, *Hatszepsut*, a także trenerką, kreatorką akcji społecznych, scenarzystką, prowadzącą programy telewizyjne i konferencje.

Filia nr 45, Czytelnia i wypożyczalnia popularnonaukowa, ul. L. Teligi 24

7 września, czwartek, godz. 17.00

Hieroglificzne ABC

Warsztaty dla dzieci na temat starożytnego sposobu przekazywania informacji, czyli pisma hieroglificznego. Zajęcia poprowadzi Adrianna Zawadzka-Molka. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

Filia nr 50, os. Kościuszkowskie 5

8 września, piątek, godz. 17.00

Skarbnica baśni egipskich

Kreatywne warsztaty dla dzieci, które dzięki baśniowym opowieściom, stworzonym i przekazywanym przez pokolenia w Egipcie, przeniosą uczestników do tego niezwykłego i pustynnego kraju. Zajęcia poprowadzi Dorota Bełtkiewicz. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

Filia nr 31, ul. J. K. Przyby 10

9 września, sobota, godz. 11.00–16.00

Piknik egipski

Szczegółowy program pikniku na www.biblioteka.krakow.pl

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2

Na każdym wydarzeniu będzie można pobrać literacki bilet i wyruszyć w podróż z Biblioteką Kraków.

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

„ZAGUBIENI” GRA MIEJSKA

II EDYCJA | 22 września 2023 r.

Gra realizowana w ramach projektu *Świat książki w zasięgu ręki*
Szczegóły na www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA